Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

28 ДЕКАБРЬ 1967 й
2-йил чиқиши
ПАЙШАНБА
№ 302 (457)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КАРЛ МАРКС ЮБИЛЕЙИГА ТАЙЁРГАРЛИК

Келгуси йилнинг май ойида бутун дунё пролетарлари илмий коммунизмнинг асосчиси, пролетариатнинг буюк доҳийси Карл Маркс туғилган куннинг 150 йиллигини кенг нишонлайдилар. Бу муборак кунга Ўзбекистонда ҳам муносиб тайёргарлик кўрилмоқда.

Республика лектор олимлари тайёргарлик ишларини ҳозирданоқ бошлаб юбордилар. Бугун бу ҳақда Ўзбекистон «Билим» жамияти правлениеси раисининг ўринбосари, тарих фанлари кандидати Қодир Фозилхўжаев бундай деди:

— Келгуси йили шу кунга бағишлаб ўтказиладиган лекциялар ва тадбирларнинг тематик доираси кенг. Жамият правлениесининг куни кеча бўлиб ўтган президиумида ўтказиладиган тадбирлар ишлаб чиқилди. Президиум мажлисида тошкентлик кўпгина философ, тарихчи, иқтисодчи олимлар қатнашиб қимматли маслаҳатларни беришди.

Юбилей олди кунлари Тошкент шаҳрида, корхоналарда, қурилиш майдонларида республиканинг турли районларида Карл Маркс туғилган куннинг 150 йиллигига бағишлаб совет халқининг ютуқлари, КПСС XXIII съезди қарорлари ва партия программасини ҳаётга тадбиқ этилишини пропаганда қилиш диққат эътиборимизда туради.

Келгуси йили «Билим» жамияти «Карл Маркс», «Карл Маркс суғориш ҳақида», «К. Маркс илмий коммунизм асосчиси», «К. Маркс ва диний дунё қарашнинг танқиди» деган брошюра ва текстларни нашр этиб жойларга юборади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партия тарихи институти. Ўзбекистон Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институти олимлари билан ҳамкорликда Карл Маркс туғилган куннинг 150 йиллигига бағишлаб илмий конференция ўтказилади.

Лекция мавзулари «Карл Маркс пролетариатнинг буюк таълимотчиси», «Марксизмнинг вужудга келиши философияда революцион бурилиш», «К. Маркснинг иқтисодий таълимоти», «К. Маркс— илмий коммунизм асосчиси», «К. Маркс капитализмдан социализмга ўтишнинг зарурати ҳақида» каби ўнлаб темалардан иборат.

Булардан ташқари кўзга кўринган атоқли лектор — олимларнинг группалари республиканинг турли жойларида суҳбатлар, кечалар ўтказиш учун сафарбар этилади.

● Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар партия комитетининг пленуми

МЕҲНАТНИ ИЛМИЙ АСОСДА ТАШКИЛ ҚИЛИШ—МУҲИМ ПАРТИЯВИЙ ИШ

Бугун

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум меҳнатни илмий асосда ташкил этишни жорий қилишда шаҳар партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилди.

Пленумда шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **М. О. Толипов** доклад қилди.

— Меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш,—дейди докладчи, — социалистик ишлаб чиқаришни тобора кенг ривожлантириш ва такомиллаштиришда биринчи даражали аҳамият кашф этмоқда. Бугун биз пленумда бу масалани муҳокама қилар эканмиз, уни саноатимиз ўз олдида турган вазифаларни уддалай олмаётганлиги учун қараб чиқаётганимиз йўқ. Балки бу вазифалар шу куннинг талаби билан юзага келганлиги учун ҳам муҳокама қилмоқдамиз.

Саноат корхоналарининг коллективлари юбилей йилида катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ўн бир ойлик плани 102 процент бажарилди, меҳнат унумдорлиги 11 процент ортди. Бу ўтган йилгига қараганда бир мунча оз ишчи кучи билан ана шу вақт мобайнида планда кўзда тутилганидан 30,5 миллион сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқариш имкониятини берди.

Ўн ой мобайнида реализация қилишга мўлжалланган товар маҳсулотининг таннархи 10,5 миллион сўмга камайтирилди. Демак, саноат корхоналарининг даромади шунча сўмга ошди. «Юлдуз» тикувчилик фирмаси, «Учқун» фирмаси, қоғоз комбинати ва бошқа корхоналар планда кўзда тутилганидан анча кўп миқдорда маблағ тежаб қолдилар.

Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги шароитига кўчирилган 40 корхона бу соҳада олдинда бормоқда. Бу йил улар 5,5 миллион сўмга яқин пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқардилар, меҳнат унумдорлигини ошириш планини 110,6 процент бажардилар, пландан ташқари катта суммада даромад қилдилар.

Тошкент шаҳар саноат корхоналарининг меҳнатчилари Совет Иттифоқидаги илғор корхоналарнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, беш йилликни муддатидан илгари бажариш бўйича ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Биз ишлаб чиқариш бўйича беш йиллик планни муддатидан илгари бажариб, пландан ташқари 150 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш мажбуриятини олдик.

Зиммамизга конкрет мажбуриятлар қабул қилдик. Бу мажбурият моддий маблағлардан тежаб-тергаб фойдаланиш, янги техникани жорий қилиш, маҳсулот сифатини ошириш, ишлаб чиқариш фондларидан самаралироқ фойдаланиш, кадрлар тайёрлаш ва 1968 йилда шаҳардаги барча саноат корхоналарини планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказишни кўзда тутади.

Бироқ бу иш катта ташкилотчилик, тарбиявий ва идеологик ишлар билан мустаҳкамланиши лозим. Шу нарса ҳаммага аёнки, мавжуд барча воситалардан тўлиқ фойдаланмай, резервларни тўла аниқламай ва уларни ишга солмай туриб, бу мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш мумкин эмас.

Биз социалистик ишлаб чиқаришни такомиллаштириш билан боғлиқ бўлган муҳим масалалар ичидан битта энг муҳимини ажратиб олдик. Бу масала—ишлаб чиқаришда меҳнатни ташкил қилиш масаласидир.

Меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш планларини ишлаб чиқиш ва уни жорий этиш соҳасида бу масалани доимо диққат-марказида сақлаган партия ташкилотлари муайян ишларни амалга оширдилар. Улар меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш масаласини ўз мажлисларида муҳокама қиладилар. Коллективнинг барча куч-ғайратини ишлаб чиқаришнинг ички резервларидан тўла фойдаланишга сафарбар қилиб, бу ишда моҳир ташкилотчилик ролини ўйнадилар, оммани сафарбар қилдилар. «Ташсельмаш», трактор-йиғув, «Таштекстильмаш», электрон техникаси, «Ташавтомаш», асбобсозлик, лак-бўёқ заводлари, «Юлдуз» тикувчилик фирмаси, тўқимачилик комбинати, 1-пойафзал фабрикаси партия комитетлари ана шундай қилмоқдалар.

Масалан, «Ташавтомаш» заводида (директори И. К. Припусков, партия комитетининг секретари В. С. Марков) меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш бўйича ишлаб чиқилган, 250 кишини қамраган саккизта пландан бештаси ишлаб чиқаришга жорий қилиниб, бу туфайли 380 минг сўмлик фойда олинди. Ўзбекистон трактор-йиғув заводида (директори О. В. Новицкий ва партия комитетининг секретари В. В. Арко) меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш бўйича ишлаб чиқилган ўн битта пландан еттитаси ишлаб чиқаришга жорий этилди ва у заводга 43 минг сўмлик фойда келтирди. Электрон техникаси заводида (директори В. Г. Мушкарев, партия комитетининг секретари О. Н. Карасев) меҳнатни илмий асосда ташкил қилишнинг йилига 364 минг сўм иқтисодий фойда келтирадиган ўнта плани ишлаб чиқилди. Бу ерда тайёр маҳсулотларни реализация қилиш системасини илмий ташкил қилиш планлари ишлаб чиқилган ва жорий этилган, буюмларнинг мунтазам суратда аъло сифатли ва мустаҳкам бўлиши ишлаб чиқаришнинг дастлабки босқичлариданоқ эътибор марказида тутилган.

Меҳнатни илмий асосда ташкил қилишнинг «Таштекстильмаш» заводида ишлаб чиқилган ва жорий қилинган планлари натижасида тор участкаларда иш вақтини йўқотиш 18,3 процентдан 8,3 процентга, «кучланиш ричаглари участкасида» эса 16,9 дан 9 процентда туширилди.

Меҳнатни илмий асосда ташкил қилишда корхонани бутунлай тўлалигича қамраб олиш плани—бу янгиликдир. Тамаки фабрикаси ва 6-пиво заводида шундай қилинган. Буни меҳнатни илмий асосда ташкил қилишнинг энг самарали формаси деб айтса бўлади.

— Хўжалик партия ва касаба союз органлари шаҳар саноат корхоналарида умум ишлаб чиқариш маданиятини ошириш ва меҳнат шароитини яхшилаш соҳасида олиб бораётган ишлар,—деб давом этади докладчи,— катта аҳамиятга эгадир, маълумки булар меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш билан узвий боғлиқ бўлган ишлардир.

Ҳар бир иш минутидан рациональ ва янада самарали фойдаланиш, кадрларнинг қўнимсизлигини қисқартиш йўлини топиш муҳим вазифалардан ҳисобланади.

Жиддий ўрганишлар натижаси шуни кўрсатадики, кузатилган корхоналарнинг кўпчилигида 11 процентдан 20 процентгача вақт сменалар алмашуви вақтида исроф бўлади.

Оддий ҳисобларга кўра, бунинг оқибатида бутун йил мобайнида 10 минг ишчи куни йўқотилади. Шу ҳисобдан 80 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин. Меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш етарли баҳоланмаслиги, ташкилотчилик соҳасидаги нуқсонларимиз ана шундай қимматга тушяпти!

Меҳнатни илмий асосда ташкил қилишнинг муҳим қисми меҳнатни нормалаштиришдир. Кўпгина корхоналарда, айниқса, машинасозлик корхоналарида меҳнат унумдорлигини оширишни самарадор қилиш, ички резервларни юзага чиқаришда тажриба статистик нормаларнинг катталиги халақит беради.

— Октябрь революцияси, экскаватор, «Компрессор», маиший холодильниклар, «Ташхимсельмаш», ремонт-экскаватор, «Гидрометприбор» заводлари, ёғ мой комбинати, металлофурнитур заводи, ремонт-механика, «Главгеология» корхоналарида, маҳаллий саноат ва маиший хизмат кўрсатиш муассасаларида ҳамда бошқа кўплаб ташкилотларда меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш бўйича ҳечқандай иш олиб борилмаётир. Бу ҳол билан сира келишиб бўлмайди.

Бир қатор корхоналарнинг меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш планларида меҳнатни илмий асосда ташкил қилишнинг муҳим масалалари: меҳнат тақсимоти ва кооперациялаш, касбларни қўшиб олиб бориш, илғор тажрибаларни ўрганиш ва ўргатиш, меҳнат ва дам олиш шароити, иш жойларида хизмат кўрсатишни ташкил қилиш каби масалалар ишлаб чиқилмайди. Санитария-гигиена шароитларининг параметрлари қониқарсиз ҳисобга олиб борилади. Меҳнатнинг психо-физиологик шароитлари ўрганилмайди, саноат эстетикасига оид барча масалалар комплекси ишлаб чиқилмайди ёки жуда борса умумий планда ишлаб чиқилади.

Меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш планларида ёрдамчи ишларни ташкил қилишни такомиллаштиришга кам эътибор берилади. Ваҳоланки, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг фойдаланилмай ётган катта-катта резервлари шу ерда яшириниб ётибди.

Иқтисодий самарадорлик ҳисоблари ҳаммавақт ҳам саводли тўлдирилмайди. Кўпинча у ошириб юборилади. Буларнинг ҳаммаси меҳнатни илмий асосда ташкил қилувчи ходимларнинг иқтисодий билим даражасини оширишни, муҳим вазифа қилиб кун тартибига қўймоқда.

Ниҳоят яна бир энг муҳим камчилик — бу меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш бўйича ишлаб чиқилган планларни сусткашлик билан жорий қилишдир. Масалан, «Ташкенткабель» заводида ана шу соҳада тайёрланган бешта пландан бирортаси ҳам ҳали тўлалигича жорий қилингани йўқ.

Юқорида санаб ўтилган камчиликларнинг асосий сабаби кўпгина корхоналарнинг, раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари меҳнатни илмий асосда ташкил қилишнинг ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишдаги ролига етарли баҳо бермаётганлигидадир. Қатор корхоналарда меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш бўйича махсус марказларнинг йўқлиги, мутахассис ходимларнинг етарли даражада юксак малакага эга эмаслиги сабаб бўлмоқда.

Меҳнатни илмий асосда ташкил қилишнинг яна бир муҳим шарти бошқаришнинг рациональ ва самарадор бўлиш системасидир. Эндиликда илгариги усул билан бошқариб бўлмайди, меҳнатни илмий асосда бошқариш керак.

Тахминлар шуни кўрсатдики, шаҳримиздаги ҳисоблаш техникаси суткасига беш соатдан ортиқ ишламайди. Бу 3—4 саваш-ҳисоблаш машинаси мутлако ишламаяпти деган гап.

Партия комитетларининг бурчи,— дейди ўз сўзининг охирида докладчи,—меҳнаткашлар активлигини меҳнатни илмий асосда ташкил қилишни ҳар тарафлама яхшилаш ва активлаштиришга сафарбар қилишдан иборат. Шу ишни фақат мутахассисларнинг тор доирасигагина ишониб топшириш ярамайди. Партия комитетлари меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш бўйича конкрет—ижодий бригадалар тузиш, ёрдам кўрсатиш, улар ишини контрол қилиш вазифаларини бажариши бу ишнинг муваффақиятини таъминлайдиган муҳим шарт деб ҳисоблаймиз.

Партия комитетлари, касаба союз, комсомол ташкилотлари, жамоатчилик бюролари, доимий ҳаракатдаги ишлаб чиқариш кенгашлари ишини активлаштиришга мажбурдирлар. Тажриба шуни кўрсатадики, партия ташкилотлари бу масалага тегишли эътибор билан қараётган, коллективнинг ташаббускорлигини уйғотиб, бу ишга илғор ишчилар ва инженер-техник ходимлар кенг оммасини тортаётган жойда муваффақият шубҳасиз таъминланган. Бундай жойларда меҳнатни ташкил қилиш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш муваффақиятли ҳал қилинмоқда.

Район партия комитетлари корхоналар партия ташкилотларининг меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш соҳасидаги барча ишларини ўз назорати остига олишни, уларни йўналтиришни, бу соҳада доимо ёрдам кўрсатиб боришни сира унутмасликлари зарур.

Доклад бўйича қизғин музокаралар бўлди.

(Шаҳар партия комитетининг пленуми ҳақидаги ҳисобот газетамизнинг навбатдаги сонида босилади).

«Ташсельмаш» заводининг бу илғор ишчилари «17-ХВ-1,8» маркали пахта териш машиналарини ишлаб чиқарувчи конвейерда меҳнат қилишади. Ҳар ойда конвейердан 550 га яқин машина тайёр ҳолда чиқади. (Чапдан ўнгга) мастер Р. Мусаев, слесарь Ю. Зверинцев, бригадир К. Савельев, мастер Рашид Музаффаров ва мастер А. Алмуродовлар.

УН ТОРТУВЧИЛАР РАПОРТИ

Соат сайин корхона ва ташкилотлардан келиб турган ғалаба рапортларида бир дунё қувонч ўз ифодасини топган. Дастурхонимизнинг кундалик безаги, фахри бўлган бўрсилдоқ нонлар учун сифатли ун тайёрлаб бераётган шаҳримизнинг ун тортиш комбинатлари ҳам кетма-кет ғалаба рапортлари бердилар. 1-ун тортиш комбинати коллективи йиллик топшириқни 11 декабрдаёқ адо этиб, қўшимча равишда 6300 тонна маҳсулот ишлаб чиқариш тўғрисида мажбурият қабул қилганди. Бу аҳд ҳам бугун-эрта бажарилади.

* * *

2-ун тортиш комбинати 1966 йилнинг 1 июлидан бошлаб янги система асосида ишлаб, кўпгина муваффақиятларни қўлга киритди. Ишнинг бу услуби ўз афзалликларини аллақачон кўрсатди. Корхона коллективи декабрь ойининг бошидаёқ йиллик планни бажарганлиги тўғрисидаги рапортга имзо чекканлиги бунинг ёрқин далилидир. Шу билан бирга комбинат йил охирига қадар топшириққа қўшимча равишда 11200 тонна юқори сортли ун, 10200 тонна аралаш ем, 150 тонна озуқа террамицин тайёрлаб беришга аҳд қилган. Бу ҳаммаси бўлиб 2 миллион 400 минг сўмлик маҳсулот демакдир.

Комбинат меҳнаткашлари ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, беш йиллик планни 1970 йилнинг 1 ноябрида бажариш мажбуриятини олдилар.

Яқинда шаҳримиздаги Калинин майдонида очилган «Гулистон» ресторани ўзининг мазали таомлари билан хўрандаларга манзур бўлмоқда. Сиз суратда ана шу овқатларнинг мазали бўлишини таъминлаётган ошпазлардан А. Воҳидов ва И. Мирзаевларни кўриб турибсиз.

И. Глауберзон фотолари.

Бугун

ЯНГИ КУЙ ВА ҚЎШИҚЛАР

Тошкент грампластинкалар заводи 80 та янги куй ва қўшиқлар ёзилган пластинкаларни тайёрлаб чиқарди. Хуш овоз хонанда Таваккал Қодиров, Мурoджон Аҳмедов, А. Абдураҳмонов, Б. Хўжаева ижросидаги қўшиқлар ёзилган узоқ чалинувчи пластинкалар, Тожикистон халқ артисти А. Бобоқулов айтган тожик халқ қўшиқлари шулар жумласидандир.

Бундан ташқари завод оташ нафас шоир Ғафур Ғуломнинг ўзи зўр ҳарорат билан ўқиган «Турксиб йўлларида» шеъри ёзилган пластинкаларни ҳам кўп нусхада тайёрлади.

Завод 20 декабрда юбилей йили топшириқларини муддатидан илгари бажарганлиги тўғрисида рапорт берган эди. Коллектив планга қўшимча равишда яна 250 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаб беришга аҳд қилиб, шижоат билан ишлаяпти.

ВРАЧЛАР—МАҲАЛЛА МЕҲМОНИ

Чилонзор районидаги 3-чарх комолон маҳалласининг клуби одамлар билан гавжум. Бугун бу ерга райондаги 29-поликлиниканинг тажрибали ходимларидан бош врач Т. Саидов, хирург З. К. Рубан, врач-стоматолог Н. Абдуллаев ва бошқалар меҳмон бўлиб келишди. Улар маҳалла меҳнаткашларига совет медицина фанининг ютуқлари ҳақида гапириб бердилар ва кўпгина саволларга жавоб қайтардилар.

Айниқса, врачларнинг грипп касаллигининг олдини олиш, ичиш ва чекишнинг зарари ҳақидаги суҳбати қизиқарли бўлди. Ичиш ва чекишга берилган айрим ёшлар бундан ўзларига тегишли хулоса чиқариб олдилар.

Маҳаллада республикамизнинг йирик олимлари, ёзувчилар, ўқитувчилар ва санъаткорлар билан бундай учрашувлар тез-тез ўтказиб турилади. Бундан ташқари «Бахт нима»?, «Қайнона ҳам она» каби темаларда ҳам мароқли суҳбатлар ва мунозара кечалари ўтказилади.

Бугун

Мана бу икки дугона—Роза Мурсяева ва Мунаррама Назаровалар Тошкент трикотаж фирмасида ишлашади. Улар ҳар доим смена топшириқларини аъло сифатда ошириб бажарадилар.

Студентлар практикада

Республика электротехника медицина техникуми Ўзбекистонда эмас, балки Ўрта Осиёда шу типдаги ягона техникумдир.

Техникумда асосан медицина аппаратлари билан шуғулланувчи рентген-техника ҳамда рентген лаборант касблари ўргатилади.

Ҳозир техникум қучоғида 800 дан ортиқ студент таълим олмоқда. Тажрибали устозлардан Х. Ибодов, А. Деҳқонов, Ж. Расулов каби ўқитувчилар ёшларга билим беришда куч қувватини аямий хизмат қилмоқдалар. Бу ерда ҳар бир фан бўйича кабинетлар ажратиб берилган. Ана шу кабинетларда дарслар кўргазмали қуроллар билан ўтилади.

Яқинда техникум юқори курс студентларининг бир группаси республикамизнинг турли областларига бир ярим ойлик практикага жўнаб кетдилар. Улар лекциялар давомида олган назарий билимларини амалий синаб кўрадилар.

КЕЧАГИ ХАТЛАР

1967 · Тошкент оқшоми

ҲАМОН ЎЗГАРИШ ЙЎҚ

Шаҳримизнинг янги массивлар ҳисобига кенгайиб бораётганлиги, кишиларнинг янги, обод бўлаётган жойларга кўчиб чиқаётганлиги кимни қувонтирмайди дейсиз. Лекин айрим ҳолларда қувончимиз ним қувонч бўлиб қолаётганига афсусланмай бўладими!!

Янгиобод массивининг келажагини ҳозирданоқ тасаввур этиб севиниш мумкин. Чунки бу ерда ҳам сўлим боғлар, сайлгоҳлар яратилади, ҳаётимиздаги камчиликлар бартараф этилади. Бироқ ана шу етишмовчиликларни шу кундан тугатиб борсак қандай яхши бўларди. Ҳозирча бундай бўлаётгани йўқ. Мана, қиш келди, ёғингарчилик. Кўчаларимиз эса ўйдим-чуқур, botқоқ, газ деб, сув деб, кабель деб қайта кавлашди ёз бўйи.

Биргина мисол. Массивга 20 декабрда сув олиб келган машина ботиб қолиб, кўп вақт қолиб кетди. Аҳоли сувсиз қолди. Шунингдек, болалар мактабга бориб келгунча ҳаммаёғи лой бўлади.

Умуман массивда ободончилик ишлари тўхтатиб қўйилган. Наҳотки, Куйбишев райижрокоми бу ерга аҳоли кўчиб келиб бўлди, энди ўзлари қолган ишни қилиб олишар, деб ўйлаётган бўлса. «Тошкент оқшоми» газетасида массив тўғрисида танқидий мақола босилиб, райижрокомдаги ўртоқлар бунга жавобан катта-катта ваъдалар беришган эди. Ҳамон бирорта ўзгариш йўқ. Инсон тўғрисида ғамхўрлик шунақа бўладими!!

Э. МУРОДБЕКОВ.

◆

АДРЕСИМИЗ ҚАЙСИ

Қатортолга борсангиз, баҳри-дилингиз очилади. Ўзингизни қурилиш оламида ҳис этасиз. Шаҳримизнинг бу қадар тез суръатлар билан юксалаётганини кўриб беихтиёр фахрланиб қўясиз. Лекин...

Ҳа, лекин... Чунки шу беқиёс янгиликлар қувончли воқеалар билан бирга атрофимизда кишини ранжитадиган аҳволнинг мавжудлигини кўриб хафа бўласан киши. Мана шу Қатортол атрофида анчагина кўчалар бор. Бу кўчаларда юзлаб хонадонлар мавжуд. Лекин кейинги вақтларда Қурилиш кўчаси Ғафур Ғулом номига қўйилгач, ана шу кўчаларнинг тақдири муаммо бўлиб қолди. Илгари Қатортол маҳалламиз атрофида 1-Қурилиш, 2-Қурилиш кўчалари бор эди. Эндиликда уларнинг номи ҳар хил ўзгариб кетяпти. 96-почтадагилар бу кўчаларнинг номини Катта қурилиш, Кичик қурилиш деб атаса, 79-поликлиникадагилар ҳужжатингизга «Қурилиш массиви» деб ёзиб беришади. Чилонзорнинг 7- ва 8-квартали ўртасидаги кўчаларда аҳвол шундай.

Илгари маҳалланинг 7-квартал томонидан ўтадиган кўчага Ҳ. Турсунқулов номи берилган бўлса ҳам, ҳамон бу кўчада «Қурилиш» кўчаси номи ёзиглиқ турибди. 7-квартал томондаги кўчалар номини ҳам билмаймиз. Ҳуллас, адресимиз аниқ эмас. Бундан ҳам ғижолатли иш борми оламда!

Район ижроия комитетидаги ўртоқлар бунга нима дейишаркин?!

Т. СОБИРОВ,
хизматчи.

◆

ПОЙАФЗАЛ МУАММОСИ

Биз қишдан анча аввал кийим-кечакларни олиб қўйишга одатланганмиз. Ахир ёғин-сочин, совуқ кунлар тўсатдан бошланиши мумкин. Шунинг учун ҳам август ойининг бошларида шаҳримиз магазинларидан фарзандларимиз учун оёқ кийимлари, катталар учун калош излай бошладик. Савдо марказида бўлдик, болалар дунёсида, пойафзаллар уйида бўлдик, ҳуллас, катта-кичик магазинларнинг ҳаммасига кириб мурожаат қилдик.

— 38, 39, 40 размерли ёшларнинг қишлик пойафзали борми? 10-11-12 калошчи?

Мана декабрь ойи ўтиб боряпти, аммо магазин сотувчилари «йўқ» дейишдан чарчашмаяпти.

Фарзандларимиз эса биздан ваъда эмас, пойафзал талаб қилишяпти. Пойафзал савдоси бошқармасидаги ўртоқлар бу муаммони қандай ҳал этмоқчилар ўзи?

М. МАНСУРОВ,
ишчи.

◆

ЮКСАК ИШОНЧ

Қисмимизда ажойиб анъана бор. Кимда-ким ўзининг яхши хизматлари билан командирлар эътиборини қозонса, у жангчига қисм байроғини қўриқлаш топширилади. Бугун ана шу юксак ишонч оддий аскарлардан Қосим Муқаняев, Шота Думбадзеларга топширилган. Улар қисқа муддат ичида бир қанча раҳматномалар олишга эришишган.

Хизматгача шаҳар алоқа тармоғида алоқачи-монтёр бўлиб ишлаган Муқаняев хизматда ҳам олдинда. Унинг хизмат қоғозига ўндан ортиқ раҳматномалар ёзилган.

Ҳ. МУРОДОВ,
оддий аскар.

МЕҲНАТНИ ИЛМИЙ АСОСДА ТАШКИЛ ЭТАЙЛИК

ЯШИРИНГАН ХАЗИНА

Пойтахтимиздаги «Қизил тонг» фирмасида меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш 1966 йилнинг март ойидан бошланди. Аввало тематик план тузиб чиқилди. Унда бичув цехи ва 2-цехнинг аёллар пальтосини тикувчи бригадасида меҳнатни илмий асосда ташкил қилишни ишлаб чиқиш ва ҳаётга тадбиқ қилиш режалари кўзда тутилди.

Фирмада 12 ижодий бригада ва битта умумфабрика марказий комиссияси ташкил қилинди. Унга цех, бўлим бошлиқлари, партия, хўжалик ходимлари киритилди, инженер И. А. Бабаянц бу катта ижодий бирлашмага раҳбарлик қилди.

Бу муҳим тадбир тўрт босқичга бўлиб амалга оширилди.

Биринчи босқичда ташкилий ишлар кўрилди, ижодий бригадалар тузилди. Ишларнинг программаси ва графиги белгиланди. Ижодий группа иштирокчилари ва бунда фаол қатнашаётган ишчиларга тегишли кўрсатмалар берилди.

Иккинчи босқичда иш жойларида меҳнатни ташкил қилиш ҳолати таҳлил қилинди. Бунда: иш кунининг қандай ўтиши кузатиб борилди ва техникавий-ташкилий ишларнинг уюштирилиши кўриб чиқилди.

Учинчи босқичда тўпланган материаллар асосида меҳнатни илмий асосда ташкил қилишнинг плани тузилди. Кузатув вақтида кўзга ташланган резервларни ишга солиш тадбирлари белгиланди. Улардан олинадиган иқтисодий фойда жамланди.

Сўнгги, тўртинчи босқичда эса белгиланган ана шу барча тадбирларни амалга ошириш, ишлаб чиқаришга тадбиқ қилиш бошланди.

Меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш режаларини тузиб олмасдан илгари бичувчиларнинг тўққиз столидан учтаси ремонтга муҳтож эди. Столларнинг усти текис эмас, одатдагидек иш олиб бориш учун бир мунча ремонт талаб қиларди.

«ОМ-3» типидаги қўл машиналарининг платформаси стол устидан анча юқори бўлганлиги туфайли полотноларни қирқиш вақтида ҳиёл эътибор берилмаса бракка йўл қўйиларди.

Ҳар бир бичиқчининг қўлида материалларнинг эни ва узунлигини ўлчаш учун алоҳида ўлчов сантиметри бўлиши керак. Илгари ҳар тўрт бичиқчи ягона ўлчов сантиметрига эга эди. Юқорида кўрсатилган ва бошқа камчиликларга ҳам тезликда барҳам берилди. Бу соҳада 37 ишчининг кундалик иши қандай ташкил этилганлигини чуқур ўрганиб чиқиш катта ёрдам берди.

Бичиқчилар меҳнатидаги камчиликларни бартараф этиш биринчи катта ютуғимиз бўлди ва йилига 1675 сўм иқтисод келтирди.

2-тикув цехининг хотин-қизлар пальтосини тикиш бригадасида айниқса кўзга кўринарли ишлар олиб борилди. Фойдаланилмай ётган резервларни тўлиқ ишга солиш туфайли меҳнат унумдорлиги 3,22 процент ошди, маҳсулот таннархи эса, 3, 12 процент камайди. Бир йиллик иқтисодий фойда — 4422 сўмни ташкил қилди.

Меҳнат унумдорлигини ошириш билан биргаликда иш шароитини ва маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган тадбирлар ҳам белгиланди.

Пальтоларнинг енгини дазмоллайдиган пресс ўрнатилди. Ишчи жойига яқин ерда тугмачалар учун бункерлар қўйилди. Кийим-кечакларни бичиш учун ҳамма қулайликларга эга бўлган катта столлар ўрнатилди.

6-тикув цехида аёллар пальтоси тикилади. Биз бу ерда меҳнатни илмий асосда уюштириш соҳасида кўрган тадбирларимиз туфайли меҳнат унумдорлиги 3,73 процент кўтарилди. Маҳсулотлар таннархи 3,79 процент пасайди. Бир йиллик иқтисодий фойда 13208 сўмни ташкил этди.

Шунингдек, 2-филиалнинг боқча ёшидаги қизлар пальтосини тикадиган 2-цехида шу соҳада олиб борган ишларимиз ҳам диққатга сазовордир.

Фойдаланилмай ётган резервларни ишга солиш туфайли цехдаги меҳнат унумдорлиги 3,03 процент ошди, таннарх 2,94 процент камайди.

Белгиланган тематик планимиздан ташқари аёллар пальтоси тикадиган 7-цехдаги иш маданияти ҳам кўриб чиқилди. Бу ерда ишлаб чиқариш эстетикаси бўйича муҳим ишлар қилинди.

Резервларни ишга солиш замирида меҳнат таннархи 9.66 процентдан кўпроқ камайди, меҳнат унумдорлиги 10,73 процент ортди. Бундан йилига 9152 сўм иқтисодий фойда олинади.

Мазкур тадбирлар фирмамизнинг 2-филиалидаги 1, 2, 3- цехларда ҳам амалга оширилди.

Меҳнат маданиятини оширишда, резервларни тўлиқ ишга солишда цех, участка, бригада коллективларининг меҳнатчилари ўз таклиф ва мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

Меҳнатни илмий асосда ташкил қилишнинг порлоқ истиқболи кўп жиҳатдан оммани ана шу ишларни амалда бажаришга актив иштирокига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам ҳар бир тадбирни рўёбга чиқаришдан олдин омма билан маслаҳатлашиб иш кўряпмиз. Бу соҳада амалга оширган тадбирларимизнинг самараси ўн минг сўмлар билан ўлчанади.

М. ФАЙЗИЕВА,
«Қизил тонг» фирмасининг меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш бўйича бош инженери.

Тошкентдаги политехника институтининг архитектура факультети биноларни умумий лойиҳалаш бўлимининг стажёри Йўлчи Абдураҳмонов Мирзачўлда қад кўтарадиган турар-жой биноларининг проектини чизмоқда.

СУРАТДА: Йўлчи Абдураҳмонов.

МАШИНАСОЗЛАР РЕЖАСИ

«Узбекхлопкомаш» заводи коллективи 1967 йил топшириғини муддатидан илгари бажариб, катта меҳнат ғалабасини қўлга киритди. Улар йил давомида 13 миллион 451 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Шундан 151 минг сўмлиги планга қўшимча ишлаб чиқарилган маҳсулотдир. Ишлаб чиқаришда рентабеллик анча юқори кўтарилди. Материаллардан тежаб-тергаб рационал фойдаланиш натижасида кўплаб тонна чўян ва қора металлар прокати, лак-бўёқ ҳамда кўп минг киловатт соат электр қуввати тежаб қолинди.

Корхона аҳли беш йилликнинг учинчи йилида иккинчи йилдагига қараганда 9,5 процент ёки 1 миллион 50 минг сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқаради. 1968 йилда планга қўшимча 116 минг сўм даромад олиш ва ишлаб чиқариш рентабеллигини бу йилга қараганда 16,6 процентга кўтариш кўзда тутилади. Пахта тозалаш машинасининг янги ППМ маркаси ўзлаштирилади.

Келгуси йил охиригача ана шу машинадан 229 дона ишлаб чиқарилади. Ишлаб чиқаришда эгилган фасонли профилларни қўллаш ва материаллардан тежаб-тергаб рационал фойдаланиш ҳисобига 110 тонна чўян ва қора металлар прокати, 8 тонна рангли металл, 4,5 тонна лак-бўёқ ҳамда 84 минг киловатт соат электр қуввати тежалади.

Корхона территорияси ва унинг атрофидаги кўчалар ва боғларига 300 туп манзарали дарахт, 5 минг туп бута кўчатлари экилиб, кўкаламзорлаштирилади. Йўл ва йўлкаларга 800 квадрат метр асфальт ётқизилади. Янги спорт майдончаси қурилиб, жиҳозланади. Ҳар йилгидек корхона ишчи ва хизматчилари ҳамда коллективлари ўртасида ўзаро социалистик мусобақа қизитилиб, камида 4 та цех, 18 бригада, 6 та участкага коммунистик меҳнат коллективи, 310 кишига коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли ном берилади.

Бошқа илғор корхоналар қатори «Ўзбекхлопкомаш»чилар ҳам беш йилликни 1970 йил 7 ноябрь байрамигача қувиб етадилар.

1970 йилда корхонанинг ишлаб чиқариш қуввати асосий ишлаб чиқариш фондидан яхши фойдаланиш ҳисобига 1,2 процентга ошади. Беш йилликда пахта тозалаш машиналарининг янги ХДВ-2М, ЧХ-3М ва ППМ маркалари ўзлаштирилиб, ишлаб чиқаришга жорий этилади ва кўплаб серияда тайёрланади. Меҳнат унумдорлиги ҳар йили 10 процентданга ўсиб боради. Маҳсулот таннархини арзонлаштириш топшириғини ошириб бажариш ҳисобига 1,6 миллион сўм иқтисод қилинади. Ишлаб чиқаришда планлаштиришнинг автоматлаштирилган системаси қўлланилади.

● «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

„ЙЎҚЧИ ПОЧТА"

— Посилка бўлса олаберамиз. Бу ерда бошқа хизмат кўрсатилмайди.

Бу жавобни Октябрь колхоз бозоридаги 68-алоқа бўлимининг ходими айтган.

Газетамизнинг шу йил 12 декабрь сонида босилган танқидий хабарда 68-алоқа бўлимида аҳолига хизмат кўрсатиш ёмон аҳволда эканлиги кўрсатилган эди.

Октябрь ва Чилонзор районларига қарашли алоқа узелидан олинган хабарда газета танқиди тўғри деб топилгани кўрсатилган. Хабар диспетчер соатида муҳокама қилинган. 68-алоқа бўлимининг мудири И. Акбаровага ҳайфсан эълон қилинган. Аҳолига алоқа хизмати кўрсатишни яхшилаш юзасидан зарур тадбирлар белгиланган.

Нева бўйи бунёдкорлари Янги йил арафасида шаҳримиз аҳлига янгидан янги уй-жойларни армуғон этишлар. Бунда Ленинград қурилиш-монтаж поездининг пешқадам ғишт терувчиси Зуҳра Гаттарованинг ҳам ўзига яраша муносиб ҳиссаси бор.

СУРАТДА: Зуҳра Гаттарова.

А. Тўраев фотолари.

Харидорларга қулайлик

Октябрь районидаги совет колхоз бозорида жойлашган 131-гўшт савдоси корпусининг биноси анча эскириб қолган бўлиб, бунинг оқибатида гўштни қабул қилиб олиш, уни сақлаш, бурдалаш, сотиш ишлари баъзи бир қийинчиликларга дуч келинарди. Бино яқинда ремонтдан чиқарилди. Тошкент шаҳар савдо бошқармасига қарашли қурилиш бригадаси ишчилари бу ерда икки ойдан кўпроқ вақт меҳнат қилдилар. Бино деворларининг ички қисми мармарлар билан жиҳозланди. Бу эса ёзда гўшт сифатининг бузилишига йўл қўймайди.

Қассоблар учун алоҳида гўшт бурдалаш хонаси ажратилди ва зарур асбоб-ускуналар билан таъминланди. Дам олиш хонаси, қизил бурчак ҳам алоҳида хонага жойлаштирилди.

Гўшт сақлайдиган холодильниклар камераси қайтадан реконструкция қилинди. Ҳозирда бундай холодильникдан учта бўлиб, ҳар бирида 20-25 тонна гўшт сақлаш мумкин.

Магазин ходимлари аҳолига намунали хизмат қилмоқдалар. Бу ерда ишлайдиганларнинг кўпчилигини ёшлар ташкил этади. И. Мустақимов, Қ. Тошпўлатов каби қассоблар алоҳида ўрнак кўрсатишяпти. Корпус ходими Н. Алимовга яқинда «Савдо аълочиси» деган унвон берилди, Ҳ. Қодирова, А. Исматов каби сотувчилардан эса харидорлар жуда миннатдор.

Райондаги 71-магазин билан мусобақа боғлаган гўшт корпуси коллективи коммунистик меҳнат коллективи деган юксак номни оқлаш, аҳолига намунали савдо хизмати кўрсатишда бошқаларга ўрнак бўлиш учун ҳаракат қилаётир.

З. ЗОКИРОВ.

Беш йиллик илғорлари

БАХТ ЙЎЛИ

Акаси урушга кетгач, Жалилнинг шаҳарга қайтиши лозим бўлиб қолди. Ўша кезларда шаҳар чеккасида кабель заводининг биринчи навбати ишга тушган, қолган қисмлари энди қад кўтараётган эди. Деярли бутун маҳсулот Ватан мудофааси учун жўнатиларди.

Жалил ака шу ерга ишга кирди. Фронтга кетган акаси ҳамда тенгдошларининг ўрнини билинтирмаслик учун тиним билмади, жонбозлик кўрсатди. Район ҳарбий комиссариатининг «Ўз касбинг билан сен фронт учун шу ерда зарурсан» деб айтган сўзи доим қулоғи остида жаранглаб, уни яна ҳам жўш уриб меҳнат қилишга ундаётгандек бўларди.

Фронт орқасидаги ишлар жанг майдонида кураш олиб боришдан ҳам оғир эди. Корхонада ишчи кучи, айниқса эркаклар етишмасди. Аёллар эрлар ўрнида учтўрт киши учун тер тўкарди. Баъзида уйдан ҳол-аҳвол сўраб келишга вақт топилмасди. Жалил икки, гоҳида уч сменада меҳнат қилар, пландан ташқари ишлаб чиқарилган ҳар бир деталь бир фашистни ер тишлатиши ундаги меҳнат ғайратини янада аланга олдирарди.

Уруш тугаб, миллионлар орзу қилган осойишта кунлар келди. Бироқ, меҳнат ҳарорати ўз изида қолди. Ўша кунлари Жалил бир сменада қўлига болға олиб ишласа, иккинчи сменада заводнинг янги цехи қурилишида ғишт терарди.

Жалил кўпларга намуна кўрсатиб, тинимсиз меҳнат қилди. Прессдаги ўнолти-ўнетти операцияни беш-олти техник бажарса, унинг бир ўзи беш-олти иш жараёнини ўринлатиб қўярди.

Корхона кичик диаметрли кабеллар ишлаб чиқаришни ўзлаштиришни планлаштирди. Янги дастгоҳлар ўрнатилди. Бироқ шу соҳада ишлайдиган кадрлар етишмас эди. Коллектив бу янги маҳсулотни ишлаб чиқаришни ўрганиб келиш учун Жалил Розиқов ва Владимир Клюшкинни бир ой муддатга Киевга юборди. Улар агрегатчилик ҳунарини пухта эгаллаб қайтишди.

Кичик диаметрли кабеллар тайёрлаш участкаси ташкил топди. Жалил ўзи ўрганган янги ҳунарини участкада ишлаётган ўнлаб ҳамкасбларига қисқа муддатда ўргатди. Корхона бундай кабелларни кўплаб ишлаб чиқара бошлади. Янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштиришда кўрсатган ташаббуси ва маҳорати туфайли Жалил Розиқов мастерликка кўтарилди.

Мастернинг иши кўп. Уни гоҳ ёшларга тажриба ўргатиб турган дақиқада, гоҳ агрегатларни созлаётганда учратиш мумкин.

Бир куни Розиқовнинг олдига ҳол-аҳвол сўраб келган корхона бошлиғи шундай деди:

—Сенга бир жанговар топшириқ бор, Жалил. Кўпчиликнинг орасида сенинг номзодингни маъқул кўрдик. Йўқ демассан, деб ўйлаймиз.

— Ўзи тинчликми? — Нима гаплигини билишга ошиққан Жалил ўртага савол ташлади.

— Катта диаметрли кабеллар ишлаб чиқармоқчимиз. Шунга бош бўлсанг. Тажрибанг, билиминг етарли. Боплайсан, деб ўйлайман.

— Ўзим ҳам шуни ўйлаб юргандим. Айни муддао бўлди.

Мастер янги участка ишини тезда ўзлаштириб олди. Халқ хўжалиги учун зарур бўлган катта диаметрли кабелларни кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. А. Понасюк, А. Воровцев, В. Саенко каби ўнлаб агрегатчиларга устозлик қилиб, ишлаб чиқариш процессининг ипидан-игнасигача ўргатди.

Корхонада ишлаб чиқарилаётган кабелларнинг устига қопланадиган резина ҳамон четдан олиб келинарди. Бунга қанчадан-қанча маблағ сарфланар, кўплаб ишчи кучи, вақт сарфланар ва маҳсулот таннархи анча қимматга тушар эди.

Кабелларнинг изоляцияси учун зарур бўлган резинани заводнинг ўзида ишлаб чиқариш ҳақидаги ўйлар Жалил Розиқовга асло тинчлик бермас, уни яна бир ҳайрли ишга ундарди.

Мастер ўз ташаббуси билан ишлаб чиқаришнинг ана шу янги муҳим участкасига ўтди. Ҳаёт тақозаси билан резина ишлаб чиқарадиган бўлим ташкил топди. Бу кабелларга резина қоплаш ишини енгиллаштирди. Изоляция резинасини бошқа шаҳардан келтиришга эҳтиёж қолмади. Натижада кўплаб маблағ иқтисод қилиб қолинадиган бўлди.

Жалил ака меҳнатсиз бир дақиқа тура олмайди. Мана чорак асрдан бери бир корхонада узлуксиз ишлаб келаяпти. Ана шу меҳнат унга бахт келтирди. Элда азиз қилди. Ҳалол меҳнати туфайли ҳамманинг ҳурматини қозонди. Ўтган йили юксак меҳнат кўрсаткичлари эвазига Тошкент кабель заводининг байроғини «Меҳнат Қизил Байроқ» ордени безади.. Жалил ака Розиқовга эса Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди.

Мамлакатимизда беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга қаратилган ватанпарварлик ташаббуси Жалил ака Розиқов меҳнат қилаётган корхонанинг 30-цехида ҳам қизғин маъқулланди.

Жалил ака бош-қош бўлган участка беш йилликнинг иккинчи йили топшириғини муддатидан олдин адо этди. Пландан ташқари юз минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга бел боғланган эди. Аҳд 327 минг сўмдан ошириб бажарилди. Мажбуриятда кўрсатилган 20 тонна каучук, 6 тонна ўрнига 13 тонна мис тежаб қолинди.

Шу кунларда улар 1968 йил меҳнат календарини варақлай бошладилар.

Э. ҚОДИРОВ.

РУБОБ ТАРОНАЛАРИ

Сеҳрли торларда дилрабо куйлар янграйди, узоқ-яқиндан музика ошиқларини чорлайди. Ҳа, ҳар шанба оқшоми завод клуби ўзгача чирой касб этади.

Меҳнат санъат билан эгизак деганларича бор. «Ўзбексельмаш» заводининг токарь ва слесарлари, инженер ва техник ходимлари орасида созандалар оз дейсизми. Корхона клубида рубоб таронаварини янгратадиганлар ҳам шулар.

Шу йилнинг бошлари эди. Заводда рубобчилар ансамбли ташкил этилибди, деган овоза тарқалди. Машғулотлар, ансамбль концертлари бўладиган кунлар рўйхати тузилди.

Ҳафталар кетидан ойлар ўтди. Завод рубобчилари маҳоратларини ошириб бордилар. Ансамбль 40 дан ортиқ концерт кўрсатди.

— Бу орада ансамблимиз республика бадиий ҳаваскорлари кўригида қатнашди, — деб ҳикоя қилади бадиий раҳбар Ҳ. Ниёзмуҳамедов. — Яқинда биз бир қувончли воқеанинг шоҳиди бўлдик. Бутуниттифоқ ҳаваскорлик санъати кўригида қатнашган коллективимизга кўрик жюриси томонидан лауреат фахрий унвони берилди. Бу мукофот бизни беҳад руҳлантириб юборди. Репертуаримиздан барча кардош халқлар санъатининг намуналари ўрин олган.

А. АЛИЕВ.

Совуқ қутбдан хабарлар

СОВУҚ БОЛАЛАРИ

Маълумки, Оймякон «совуғистон подшосининг» макони, шимолий яримшарда энг қаттиқ совуқ бўладиган жой. Шунга қарамай бу ерда ҳаёт одатдагидек давом этаверади. Ер юзидаги ҳамма жойдаги сингари бу ердаги кишилар ҳам ҳаёт кечирадилар ва меҳнат қиладилар, бир бирини севадилар ва уйланадилар, бола тарбиялайдилар.

Бундан ўн олти йил аввал «Оймякон» кийикчилик совхозининг ишчиси Захар Винокуровнинг бош боласи Семён туғилган эди. Ундан кейин Семённинг укалари ва сингиллари—Анна ва Зоя, Александра ва Захар, Раиса ва Иван, Евдокия, Петр ва Александрлар туғилишди. Яқинда уй бекаси, уларнинг онаси Евдокия Семёновнага СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан «Қаҳрамон она» деган фахрли унвон берилди.

Евдокия Семёновна бу қаттиқ совуқлар макони бўлган ўлкада ягона «Қаҳрамон она» эмас. Бундан уч йил аввал ўн икки бола туғиб тарбиялаган Меланья Игнатьевна Кондакова ҳам бу фахрий унвонни олишга муяссар бўлган эди.

Биринчи кўприк

Ўзининг ҳамма вақт совуқ сувини Шарқий Сибирь денгизига қуювчи Ёқутистоннинг тоғ дарёси Индигирканинг ўзига хос хусусиятлари бор. Айниқса Черский тизма тоғларининг этакларида дарёнинг бошларида сув тошдан-тошга сакраб оққан жойларда ҳавфли эди.

Эндиликда инсон уни бўйсундирди. Оймякондан қирқ километрча шарқда темир-бетондан ишланган биринчи кўприк қад кўтариб турибди....

«Катта ер» ғамхўрлиги

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларига биноан совуқ қутбда меҳнат қилаётганларга бериладиган қўшимча иш ҳақининг умумий ҳажми бир йилда бир миллион сўмга яқинни ташкил этади. Оймякон районидан 500 га яқин киши янги йилда СССР Олий Совети Президиумининг Узоқ Шимолдаги меҳнаткашларга бериладиган имтиёзлар тўғрисидаги Фармонига биноан пенсия ола бошлайди.

Олтин Индигирканинг кўпчилик кон бойитиш корхоналари беш кунлик иш хафтасига кўчди. Олтин топарлар маданий ҳордиқ чиқариш, билимларини ошириш учун қўшимча бўш вақтга эга бўлдилар. Шу муносабат билан Оймяконда олти жойда ишчи ва қишлоқ ёшлари кечки мактаблари очилди.

Виктор ХОХЛАЧЕВ,
(АПН).

● ВРАЧ ҚАБУЛИДА

ЭҲТИЁТЛАНГ

Баъзи кичкинтойлар тухум, сут ва бошқа озиқ-овқатларни истеъмол қилгандан сўнг, баданларига қандайдир нарсалар тошадиган бўлади.

Шундай воқеа юз берганда болани кун тартибига риоя қилиб, вақтида овқатлантиришга, очиқ ҳавода кўпроқ олиб юришга ҳаракат қилинг. Албатта, дастлаб врачга олиб бориб, унинг маслаҳатини олишингиз зарур. Буни медицинада эксудатив диатез дейилади.

Бундай касалга дучор бўлган боланинг парвариши бўлакча бўлади. Масалан, бундай болаларни тўрт ойлик пайтиданоқ она сути билангина эмас, бошқа таомлар билан ҳам таъминлаш зарур. Суюқ қилиб манная каша, сабзавот шарбатлари бериб бориш керак. Беш ойлик бўлганида олма, сабзи ва бошқа хил мевалар шарбатини берса ҳам бўлади. Шунингдек, сабзавот ва мева пюрелари бериш ҳам тавсия этилади. Яна кефир ҳамда простакваша ичириш ҳам мумкин.

Диатез касалига учраган болага ширинликлар, хусусан шоколад, какао ҳамда тухум едириш тавсия этилмайди.

Р. РИБАКОВА,
врач.

Кичкинтойлар ҳақида	2.000.000 килокалория қуёш энергияси	Улар ҳамиша тирик	Хунта ҳаддидан ошмоқда

«Баҳор» рақс ансамбли ўзининг жозибали ўйинлари билан фақат иттифоқимизда эмас, чет элларга ҳам танилган. Суратда сиз кўриб турган бу қизлар янги йил арафасида ўз репертуарларини янги жозибали ўйинлар билан тўлдиришмоқда.

А. ТУРАЕВ фотолари.

● ҒАЗАЛЛАР

Бардош экан

Суратинг зебо чизибдир мисли йўқ наққош экан,
Офтоб ишқингда кезган битта ёлғиз бош экан.

Ёлғиз эрмас ерда юлдуз сонидан кўп ошиғинг,
Ойнагингдан мўралар ой сен билан сирдош экан.

Суҳбатингда кипригим устида ўйнар на қилай,
Тўхтатиб бўлмас уларни чунки боқсам ёш экан.

Кўзларинг устида икки ташна лаб ётмиш десам,
Нур булоғин бўйида икки қўриқчи қош экан.

Ким сенинг ҳуснинг қуёшидан агар юмса кўзин,
У киши ёруғ жаҳондан баҳрасиз бир тош экан.

Излади Чустий дилингни юмшатишнинг чорасин
Пок меҳнат, чин садоқат бирла зўр бардош экан.

ЎРГИЛАЙ

Ойни ҳам шайдойи этган маҳлиқодан ўргилай,
Маҳлиқолар маҳлиқоси дилрабодан ўргилай,

Дил китобида ғазалдек икки мисра қошлади,
Тебратур ҳар дам қаламни бу имонат ўргилай.

Кўз десам нур оламида икки нодир муъжиза,
Ушбу кўзларга жило берган ҳаёдан ўргилай.

Севги нақшин сақламаслик кўзгу нуқсони эрур,
Ошно меҳрин унутмас ошнодан ўргилай.

Ойга Сирдарё бўйидан лола тақди бу баҳор.
Минг баҳор таъриф этиб қадди расодан ўргилай.

Дунёда меҳру вафодан яхшироқ не бор яна,
Чустий, мен давримдаги аҳли вафодан ўргилай.

ЧУСТИЙ.

Октябрь районидаги область кутубхонасида ҳар турдаги китобларни топишингиз мумкин. Бу ерда сиртқи институтларда ўқийдиган ўқувчилардан беш юздан ортиқ киши аъзо бўлган. Кутубхона ходимлари ўз ўқувчиларига янги китобларни ўз вақтида жўнатиб туришади. Сиз суратда кўриб турган бу дилбар қиз Шоида Насриддинова ҳам ўқувчиларга китоб жўнатмоқда.

Ёруғлик сирлари

ФАН ОЛАМИДА

Қуёш нурлари ерга тушди, шунчаки унумсиз тупроққа эмас, барра буғдой майсага тушди, дейлик. Нур майсага урилиб сўнади, бироқ йўқ бўлиб кетмайди... Бу нур қай формада бўлса ҳам, биз истеъмол қиладиган нон таркибига киради ҳамда мускул ва нервларимизга қўшилади... Озиқ-овқатлар шунинг учун ҳам куч-қувват берадики, уларда қуёш нури тўплангандир». Бу буюк рус олими, табиатшунос Тимирязевнинг сўзидир.

Ҳозирги кунда саноат, техника жуда тез суръатлар билан ўсмоқда. Ҳисоблашлар кўрсатадики, агар ривожланиш шу даражада борса, барча ёқилғи запаслари 150-200 йилгагина етади, холос.

Бу муаммони бартараф қилиш қуёш ва атом энергиясидан самарали фойдаланиш асосида ҳал қилиниши мумкин.

Қуёш — битмас туганмас энергия манбаидир. Агар инсоният ерга ёруғлик нурлари сифатида етиб келаётган қуёш энергиясидан тўла фойдалана олганда эди, ҳозирги фойдаланилаётган энергиядан 20-30 баравар зиёд энергия ҳосил бўлар эди.

Республикамиз пойтахти Тошкент шаҳри территориясига тахминан бир кунда 2000 000 килокалория қуёш энергияси ёруғлик нурлари сифатида тушмоқда. Агар бу электр қувватига айлантирилса 2 миллион 200 минг ваттдан ортиқроқ энергиядир.

Ёруғликнинг ана шу улкан энергиясидан фойдаланиш билан бирга унинг бошқа хусусиятларидан фойдаланиш истиқболлари ҳам каттадир.

Масалан: ёруғлик нурининг кўзга кўринмас қисми бўлган инфра қизил нурларга асосланган ишлар, улардан сигнал тариқасида фойдаланиш шулар жумласидандир.

Кейинги йилларда совет ва чет эл олимлари ёруғлик энергиясини тўғридан тўғри электр энергиясига айлантирувчи фото элементларнинг мукаммал формаларини яратиш билан бирга, сигналларни ўзгартириш асосида катта иш олиб бормоқдалар.

Айниқса, физиканинг жуда ёш соҳаси оптоэлектрониканинг очилиши, нурнинг ҳамма хусусиятларидан интенсив фойдаланишни актуал вазифа қилиб қўйди. Оптоэлектроника ёруғлик сигналини электр сигналига бу сигнални эса яна ёруғлик сигналига айлантиришга асосланганандир.

Бу ўринда 1946 йили польшалик олимлар томонидан топилган юқори кучланиш берувчи ярим ўтказгич пардалар диққатга сазовордир. Шуниси қувончлики, бу соҳада республикамиз олимлари ҳам олдинги сафда бормоқдалар.

Республикамизнинг физика-техника институтида академик Э. И. Адирович бошчилигида ёруғлик сигналларини махсус матрица асосида ярим ўтказгич пардалар ёрдамида электр сигналларига айлантириш ҳақидаги ишга авторлик гувоҳномаси олингани катта муваффақиятлардан биридир. Шунингдек, институтда инфра қизил соҳасини ўз ичига олувчи асбоблар яратиш устида ҳам самарали иш олиб борилмоқда. Яқинда ярим ўтказгич бирикмасидан бу соҳани сезувчи юқори кучланиш пардалари олингани бунга мисолдир.

Ҳозирги пайтда ярим ўтказгич пардаларга ёруғлик таъсирида инфра қизил нурларини қайд қилувчи приёмник (сигнал қабул қилувчи)ларни мукаммаллаштириш, юқори фойдали иш коэффициентига эга бўлган ўзгартувчилар (переобразователлар) яратиш ва электрон аппаратураси бўйича янги ўсиб келаётган фан тармоғига микроминиатюризациядан фойдаланиш истиқболлари қидирилмоқда.

Шундай қилиб, ёруғликнинг ички сирлари кун сайин намоён бўлмоқда. Бунга республикамиз олимлари етарли ҳисса қўшмоқдалар. Бу сирлар инсоният тараққиёти учун янада самарали хизмат қилишига шак-шубҳа йўқ.

Т. МИРЗАМАҲМУДОВ,
аспирант.

● *Сўнмас у кунлар шуҳрати*

ҲАЁТ ЕНГАВЕРАДИ

(ШИНГИЛ ЛАВҲАЛАР)

Фарзанд мозорида...

Она бугун ўғлининг мозорига гул қўйди. Сариқ гуллар. Айрилиқ гуллари. Шивирлаб эсаётган ел чечакларни оҳиста тебратади. Уйчан дарахтлар қабрга таъзим қилаётгандек бошини эгган.

Қадди обкашдек эгик кампирнинг шол рўмоли бошидан елкасига сирғалиб тушиб кетган. Мунгли кўзларидан дард-аламлари тўкилади. Ажин босган юзидан ҳасратлари ёғилади.

Бугун ўғлини зиёрат қилгани келган у.

В. Правдюкнинг «Уруш болалари» асари.

Ўғли ўлган. Ушоққина ҳовлини энди жарангдор кулгиси тўлдирмайди. Тўнини елкасига ташлаб, челаклаб-челаклаб ҳовлига сув сеполмайди. Унинг кулиб турган чеҳрасини, «Ойижон, саломатлигингиз яхшими, бардаммисиз» деган сўзларини энди эшитмайди. Бирам ўктам эди ўғли. Яхши одамларни, тинч яшашни яхши кўрарди. Шулар деб, эрк деб жон берди. Фарзанди қизил аскарлар сафида эди. Ҳумо қушдек тулпорига миниб, босмачилар тўдесига қилич солган эди. Босмачиларни тутдек тўкди-ю, ўзи ҳам тўкилди.

Она бугун унинг мозорига гул қўйди. Сариқ-айрилиқ гуллари. Уйчан табиат, сўлғин чечаклар онага, қабрга бошини эгиб, таъзим қилади.

Озод қилинган ерда

Чол ер ҳайдаяпти.

Снаряд чўрт кесиб кетган дарахт бутаси бурқсиб-бурқсиб тутайди. Унгир ёнбағрида мажақланган танк, пулемёт, ишдан чиқарилган қурол-аслаҳа сочилиб ётибди. Унгир тепасида уриб туширилган фашист самолётининг пастки қаноти ёниб тугаяпти.

Олисда хароба уйларнинг сўппайган деворлари кўзга чалинади. Ҳаво тунд. Қора лахтак-лахтак булутлар ўнгир тепасини қоплаган. Улар орасида сиқилиб кетган оқ

Б. Бобоевнинг «Оила» расми.

булутлар аста-секин сизиб чиқади.

Икки от қўшилган қўшда тўрва соқолли чол ер ҳайдаяпти. Лахта-лахта қон тўкилган ерни ҳайдаяпти у. Кимларнинг қони тўкилган экан? Балки фашистнинг, балки қўшнисининг, балки урушга кетган ўғлининг қони тўкилгандир. Чол ер ҳайдаяпти.

Қаро ер уфқидаги шафақ қондек қотиб қолган. Узоқ-узоқларда уруш олови сўнмаган ҳали. У ерда шер ўғиллари жон олиб-жон беряпти. Жўжабирдай болаларининг ризқи-рўзи бор экан. У дон экади. Буғдой олади. Кейин кампири нон ёпиб беради. Ҳамқишлоқлари билан бирга баҳам кўради, ҳосилини. Урушдаги ўғилларига ҳам иссиқ нон юборади. Чол ер ҳайдаяпти.

Темир терсакларни, милтиқ, автоматларнинг синдиқ қундоқларини четга чиқариб ташлаяпти. Кенг сайҳонликни икки марта айланиб, ҳайдаб чиқди. Отлар бемажол, оғир-оғир қадам ташлайди. Болачақасига, урушдагиларга дон-дун етказиши керак. Чол ер ҳайдаяпти...

Ҳайвон босиб ўтган йўл

Фашистлар қишлоқни ташлаб, қочиб кетишди. Тупроқ йўлда араваларнинг, отларнинг чуқур-чуқур излари. Йўл четида фашистлар ниғоҳидан беркинолмаган ўсмир чалқанча тушганча жонсиз ётибди. Бечора она кўчага чиқиб кетган ўғлини чақирмоқчи бўлгану, остона ҳатлаб кўчага юз тутиши билан у ҳам фашистлар ўқига учган. Тупроқ йўл ўртасида орқа куракларини ерга берганча нуроний кампир кўзларини юмган. Унинг кўзлари қоп-қора тутун қоплаган, оловли осмонга тикилганча қотиб қолган. Серсуяк қўлларининг мушти тугилган. Элу-юрт бошига шунча ҳасрат, фожиа солган фашистларни урмоқчи бўлган-у, тугилган мушти муродига етмади.

Турна қатор тизилган уйлардан фақат хароба деворларгина мунғайиб турибди.

Қишлоқда дов-дарахтлар кўп эди. Ҳаммасини ер ютгандек, немис-фашистлар йўқ қилиб юборишди. Фақат кенг сайхон четида биттагина дарахт етимдек мўлтирайди. У авваллари ҳамқишлоқларини мевалари билан меҳмон қиларди. Улар хур-

И. Рубиннинг «Она» асари.

санд эди. Уни парвариш қилишарди. Эндичи... энди ҳамқишлоқларига қандай қарайди. Шохларини кесиб, ўзини ўтин қилиб юборишгани яхши эмасмиди.

Қайси кўзи билан кўрсин-ки, бир аёлнинг бўйнидан сиртмоқ солиб шохига осиб кетишибди, аблаҳлар. Аёлнинг қон қуйилган кўзларида ўкинчми, аламми, ғазабми-бир нима қотиб қолган...

* * *

Бу шингил лавҳаларни расмлар ҳикоя қилади. Округ офицерлар уйида очилган расмлар кўргазмаси у мудҳиш кунлар ҳақида сўйлайди. У мусибатли кунлар ҳеч кимнинг бошига тушмасин. Бунга Совет қуролли кучлари, Совет халқи кафолот беради.

Кўргазмада 50 га яқин авторнинг ҳайкалтарошлик, этюд, мозаикага оид юздан ортиқ асарлари намойиш қилинди. Қизил аскарларнинг гражданлар уруши, босмачиларга қарши кураш, Совет ҳокимиятини ўрнатиш, Улуғ Ватан уруши даврида кўрсатган мислсиз қаҳрамонликлари кўргазмадаги расмларда ўз ифодасини топган. СССР халқ рассоми Ўрол Тансиқбоевнинг «Уруш йўллари бўйлаб» циклидаги асарлари, Ўзбекистон халқ рассомларидан В. Уфимцев, А. Волковларнинг йигирманчи йиллар комсомоллари ҳақидаги расмлари, Л. Абдуллаев, Қ. Носиров, Б. Бобоев ва бошқа рассомларнинг асарлари ҳам томошабинлар диққатига сазовор бўлди.

Нуъмон РАҲИМЖОНОВ.

Ер шарида

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

ЭЛЛАДА ВА ФАШИЗМ

МАЪЛУМКИ, бундан саккиз ой муқаддам, 21 апрель куни эрталаб греклар гўё «коммунистик диктатура»дан «сақлаб қолинганликларидан» хабардор бўлган эдилар. Бундай «олижаноб ишни» бажо келтирган бир гуруҳ грек офицерлари ҳокимият тепасига чиқиб олдилар. «Коммунистик диктатура» тўғрисида тарқалган афсона қанчалик чин эканлигини ҳеч ким билмаса-да, бошдан-оёқ уйдирмадан иборат «коммунистик хавфга қарши курашган» полковниклар режими тўғрисида жаҳон жамоатчилиги озми-кўпми тасаввурга эга.

Полковник Георгиос Пападопулос бошлиқ ҳарбий хунта ҳокимиятни қўлга олиши биланоқ ўнг сиёсий партиялардан ўз фаолиятларини тўхтатишни талаб қилди, сўл партия ЭДАни эса бутунлай тақиқлаб қўйди. Касаба союзлар, барча ёшлар ташкилотлари, 200 та турли уюшма [адвокатлар коллегияси ҳам шулар жумласига киради] тақдири ҳам шундай бўлди. Парламент фаолияти тўхтатилди. Матбуот устидан ҳам худди шахсий ёзишмалар, телефон алоқалари устидан ўрнатилгани каби қатъий назорат ўрнатилди. Мактабларда эса Георгас Папандреунинг буржуа ҳукумати даврида чиқарилган дарсликлар бўйича ўқитиш ман қилинди.

Ҳарбий тўнтаришдан сўнг Грецияда сиёсий ҳаёт структураси шундай даражага бориб етдики, ҳатто король Константин ҳам, бош министр Коллиас ҳам мамлакатни идора қилиш ҳуқуқидан маҳрум бўлиб қолдилар. Бутун ҳокимият полковник Пападопулос бошлиқ ҳарбий хунта қўлига ўтди. Пападопулос ўз навбатида аллақачонлар Марказий разведка бошқармасининг филиалига айланиб қолган Греция разведкасидаги ўз иш тажрибасини қўлланиб, бутун прогрессив кучларни бостириш йўлига ўтди. Грек журналисти Г. Бейкоснинг ёзишича, ҳарбий хунта ҳокимият тепасига чиқиб олгач, «Грецияда нечта концентрацион лагерь очилгани ва улар қаерларда жойлашганини ҳеч ким билмайди. Лекин шу нарса маълумки, бутун-бутун оилалар қамоққа олинди. Оналарига қўшиб, болаларни ҳам концлагерлар ва турмаларга ташлашди».

Гитлерчилар оккупацияси даврида бир вақтлар фашизм ажалхонаси вазифасини бажарган Юра ороли эндиликда грек ҳарбий хунтасининг жазо лагерига айлантирилган. Бу ерда 2800 дан кўпроқ сиёсий маҳбус азоб-уқубат чекмоқда. Улардан кўпчилиги фашизмга қарши курашгани учун бу ерда 15—18 йил қамалиб чиққанлар. Ҳарбий хунта эса уларни яна ўша ажал лагерига ташлади. «Мамлакатимизга, уйимизга худди Гитлерга ўхшаб танкларга таянган диктатура хўжайинлик қиляпти,— дейилади Юра оролида ётган 2800 маҳбуснинг бутун жаҳон прогрессив кишиларига мактубида.— Бу диктатура инсон ҳуқуқи хартияси ва мамлакат конституциясини оёқ ости қилмоқда. Минглаб кишилар ҳеч қандай айб қўйилмасдан ана шу ажал лагерига келтириб ташланди. Ҳар бир камерада 110—120 кишидан ётамиз. Камерада жой етишмаганлар эса ташқарига — увиллаган шамол ва илонлар ҳамда чаёнлар ихтиёрига ташлаб қўйилган».

Ҳарбий хунта ватанпарварларни қамоқхоналарга ташлаб, уларнинг ўз сиёсий эътиқодидан воз кечишига эришмоқчи. Демократия ватани — Элладанинг асл фарзандлари — ЭДА партияси парламент группасининг собиқ раиси Илиас Илиу, машҳур композитор Микис Теодоракис, парламент депутати Леонидас Киркос ва бошқа минглаб ватанпарварлар Юра ва Лерос оролларида гитлерчилар нусхасида ташкил қилинган концлагерларда ётибди. Грециядан қочиб кетишга улгурган ватанпарварлар эса Греция гражданлигидан маҳрум қилиш билан қўрқитилмоқда. Масалан, яқинда Афина диктатураси яна 54 кишини гражданлигидан маҳрум этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Улар орасида инсон ҳуқуқи учун кураш лидери Е. Сомеритис, ёзувчи К. Кодзиас, парламент депутати А. Пападопулос, актёр Мелина Меркурилар бор.

Демократик анъаналарга бой Элладада бундай фашист ҳарбийлар ҳокимиятни қандай қилиб қўлга олди, деган савол туғилади. Энг аввало шуни айтиш керакки, демократик кучлар реакция планларига қарши ҳаракатни бирлаштира олмадилар. Жамиятнинг кўпгина табақалари, марказ партиялари миллатга фашист ҳарбийлар хавф туғдираётгани тўғрисида Греция коммунистик партияси ва Бирлашган демократик сўл партия [ЭДА] нинг бир неча бор огоҳлантиришига қулоқ солмадилар. Уларнинг асосий диққат-эътибори парламентга ўтказиладиган навбатдаги сайловларда кучлар нисбатини ўнглаб олишгагина қаратилган эди. Бу партияларнинг лидерлари «АҚШ ҳарбий машинаси Ҳиндихитойда ботиб ётган бир вазиятда» халқаро миқёсда бошқа авантюрани бошламаса керак деб тахмин қилган эдилар. Булардан ташқари сўл гуруҳлар ҳарбий тўнтариш юз берган тақдирда қаршилик кўрсата оладиган даражада ташкилий ва тактик тайёргарлик кўрмаган эдилар.

Шу йил 14 декабрь куни Афинада яна бир тўнтариш юз берди. Мамлакатда ҳарбий хунтага нисбатан армия ва ўнг монархиячилар ўртасида оппозиция кучайиб бораётганлигидан фойдаланиб, ҳокимиятни қўлга олиш учун король Константин бошлаган уриниш мағлубиятга учради. Король оила аъзоларини олиб, шахсий самолётда Римга учиб кетди. Марказий Грецияда жойлашган ва королга содиқ бўлган армия қисмлари эса ҳарбий хунта томонига ўтди. Қўзғолон раҳбарларидан бири — Салоникидаги учинчи армия корпусининг командири генерал Пиридис, штаб бошлиғи бригада генерали Видалис, 20-бронетанк дивизияси бошлиғи бригада генерали Эрсерман қамоққа олинди. 18 декабрда эса хунта бош министрнинг собиқ ўринбосари Г. Спандидакис ва хунтага содиқлик кўрсатмаётган яна 4 генерал ва 15 офицерни истеъфога бўшатиб юборди. Король Константин ўрнига бригада генерали Георгиос Зоитакис «вице-король» деб эълон қилинди ва янги ҳукумат тузилди. Янги ҳукуматга полковник Пападопулос бошлиқ қилиб тайинланди. У мудофаа министри ва бош министр қошидаги министр лавозимларини ҳам ўзига олиб қолди. Бригада генерали Паттакос бош министр ўринбосари ва ички ишлар министри қилиб тайинланди. Тўнтариш пайтида НАТОнинг Брюсселда ўтказилаётган сессиясида қатнашаётган Панайотис Пипинелис эса ташқи ишлар министри лавозимини эгаллади.

ГОНКОНГ. Кўча супурувчи.
Ю. Муравин фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Матбуот хабарларида айтилишича, Грецияда юз берган кейинги воқеалар муносабати билан АҚШнинг Ўрта Ер денгизида сузиб юрган 6-флоти жанговар ҳолатга келтириб қўйилган. Бунинг ҳам сабаблари равшан: Грецияда рўй берган апрель тўнтариши ҳам, 13—14 декабрдаги воқеалар ҳам Америка империализмининг тобора кучайиб бораётган агрессивлиги туфайли вужудга келган халқаро кескинлик билан чамбарчас боғлиқдир. Агар апрель тўнтариши ва Грецияда Конституциянинг бекор қилиниши ҳам Вашингтонда ишлаб чиқилган «Прометей» плани асосида амалга ошган бўлса, бу галги воқеаларда ҳам Пентагоннинг жиддий кўмаги сезилиб турибди.

Маълумки, ҳарбий хунта кейинги пайтларда Вашингтондаги ҳомийларига анча ташвиш орттириб қўйган эди. Хунта Кипр масаласи юзасидан НАТОдаги шериклари билан ҳам муросага кела олмади. Шу сабабдан король Константин ноябрь ойида Вашингтонда бўлганида полковник Пападопулосни ҳокимиятдан четлаштириб, ҳукумат составига «эркин сайловлар» ўтказадиган «либерал технократлар»ни киритиш ва шу йўл билан Грециядаги режимга конституцион монархия тусини бериш тўғрисида келишиб олган эди. Пентагон бу планга розилик берган ва Грецияга қурол-яроғ жўнатиб турган эди. Аммо «қора полковниклар» уларнинг ўйлаганича бўлиб чиқмади. Грециядаги хунтанинг фашизмга хос қиёфасини энди ҳеч нарса ниқоблай олмайдиган бўлиб қолди.

Лекин король Константин ғалабага эришганда ҳам Грецияда демократия тантана қилиши учун ҳозиргидан афзалроқ шароит вужудга келмаган бўлур эди. АҚШ ҳарбийлари королга фақат ЭДА партиясини бундан кейин ҳам тақиқлаб қўйган ва марказ партиясини «андреанистлардан» [Андреас Папандреунинг НАТО ва монархияга қарши чиққан тарафдорларидан] ажратиб қўйган тақдирдагина ёрдам кўрсатиш тўғрисида ваъда берган эдилар. Ҳозир королни ҳарбий хунта билан ярашттириш учун қилинаётган уринишлар жараёнида ҳам АҚШ элчилари Тэлбот ва Рейнхардт озмунча ғайрат кўрсатмаяптилар. Хуллас Афинадаги ҳокимият талашувлар ва ҳарбий тўнтаришлар натижасида мамлакатда вужудга келган фашист диктатураси — халқаро жандарм ролини бажараётган ва бугунги кунда Вьетнамдаги урушни янги босқичга кўтараётган халқаро реакциянинг «чуқур илдиз отган» фитналари самарасидир.

Шунинг учун ҳам грек халқи ҳарбий диктатурага қарши ва мамлакатда демократияни тиклаш ниятида антифашист кучлар томонидан тузилган Ватанпарварлик фронти раҳбарлигида кескин кураш олиб бормоқда. Демократия ватани — қадимий Эллада — Монолис Глезос, Костас Филинис, Микис Теодоракис, Христос Мосхослар ватанининг халқлари ёвуз фашист кучларининг кулини кўкка совуражак. Бу одилона курашда уларга бутун дунё тинчликсевар кучлари, прогрессив инсоният мададкордир.

Б. ЮСУПОВ.

ЯНГИ МАРКАЛАР

СССР Алоқа Министрлиги Совет Украинасининг эллик йиллигига бағишлаб уч хил юбилей почта маркаси чиқарди.

Баҳоси тўрт тийинлик биринчи маркада Харьковдаги Тевелев майдонидаги халқ тантаналари тасвирланган. Бу бинода 1917 йил 25 январда Украинани Совет Социалистик Республикаси деб эълон қилган Советларнинг Бутунукраина биринчи съезди бўлиб ўтган эди.

Асосий суратдан ўнг томонда «Арсенал» заводи ишчиларининг қўзғолонига бағишлаб Киевда ўрнатилган ҳайкал кўзга ташланади. Марканинг устки ва остки қисмида «Советларнинг биринчи Бутунукраина съезди» деган сўзлар рус ва украин тилларида ёзилган.

Марка кулранг, кўкиш, сариқ, қизил ва мовий ранглар товланишида ишланган.

* * *

Олти тийинлик почта миниатюраси эса Украинанинг саноат ва қишлоқ хўжалик соҳасидаги ютуқлари тўғрисида ҳикоя қилади. Чапда — ҳозирги Украина саноатининг манзараси: юксак вольтли электр симлари, ГЭС тўғони, домналар, кокс ва кўмир уюлмалари, химия саноати корхоналари. Унгда — қишлоқ хўжалик манзараси: буғдойзор, қишлоқ хўжалик техникаси, элеватор.

Ўртада Ўроқ ва Болға, Қизил байроқ. Марка сарғиш, жигарранг қизил ва мовий ранглар товланишида ишланган.

* * *

Ўн тийинлик нафис суратнинг чап томонида Киевдаги Абадий шуҳрат паркига ўрнатилган Номаълум солдат монументи, ўнгда қуёшнинг ёрқин нурлари билан ёритилган ҳозирги замон индустрияси фонида В. И. Ленинга ҳайкал, миллий кийимдаги украин ишчилари ва ғаллакорларнинг расмлари, тепароқда республика Давлат байроғи ҳилпираб турибди.

Бу сурат қизил, кулранг, кўкиш, сариқ ва мовий рангларда ишланган.

Сериянинг автори рассом Юрий Ряховский.

* * *

Рассом Герман Комлевнинг янги йил байрамига бағишланган нафис сурати кўп қаватли уйлар, қадимги Кремль девори ва Спасск минораси янги йилнинг кириб келганлиги тўғрисида мамлакатга хабар берувчи курантни ўз ичига олган. Унда Москванинг бир қисми тасвирланган. Расмнинг олдинги қисмида «Россия» янги меҳмонхонаси.

Марка товланиб турувчи қизил ва жигар ранглар билан ишланган. Умумий фони кумуш рангда.

Мария КОВАЛЕВА.
(АПН).

— Албатта, — деди Чэпмен киноя билан. — бу сенинг иш тажрибангдаги энг қизиқ воқеа бўлади. Негаки сен Скотланд-ярдга қарши боряпсан.

— Буниси янаям қизиқ, — жилмайди Климптон, — лекин ёруғ дунёда шундай ишга ҳеч ким қўл урмаса керак деб ўйлайман. Шахсан ўзим ўша одамлар билан тўқнашиб қолмаслик учун бор бисотимни ҳам аямаган бўлур эдим. Лекин кекса Лестер бизга бу соҳада кўп қизиқарли ва ибратли нарсаларни айтиб беролса керак, деб ўйлайман.

Улар хайрлашишди. Редакция ташвишлари Чэпменни яна ўз гирдобига тортиб кетди. Лекин у кечқуруи ишдан қайтгач, ҳеч ухлай олмади. У қанчалик уринмасин чалкаш фикрларни бошидан қувиб чиқаролмас эди. Унинг кўз ўнгида ҳам бир эмас, иккита кубок турарди. Иккита! Ўша, март ойида Кросби жаҳон чемпиони унвонини Бразилия ёки Португалия олади, эҳтимол немислар қўлга киритади деб ўйлаган бўлиши эҳтимол. Кубокни ўғирлаганидан кейин, ФИФА жаҳон чемпиони учун янги кубок таъсис қилади, деб ўйлаган. Ҳақиқий маъбудани бўлса ватандошлари Англия терма командаси ўйинчиларига ўз қўли билан топширишга аҳд қилган.

Наҳотки Кросбининг хаёллари ҳақиқатга айланиб кетган бўлса? Ҳақиқат бўлганида ҳам шармандали, ифлос бир ҳақиқат бўлса! Рост, инглиз терма командаси чемпион бўлди. Аммо бу ном уларни шармандаликдан сақлаб қола олармиди. Ўша бир хафта давомида чиндан ҳам иккинчи кубок ясалдимикин? Ундай бўлса ҳозир ўша кубок қаерда?.. Чэпмен чалкаш саволлардан қочиб қутула олмади. Улар редакторга ором бермас, бирининг кетидан иккинчиси келарди.. Наҳотки ўша ғалаба куни — ўттизинчи июлда қироличанинг қўлида ярақлаган кубок ростакам «олтин маъбуда» эмас, унинг дубликати бўлса?..

Эрталаб соат тўртлар бўлганда Чэпмен зўрға уйқуга кетди. Кундузи у Климптонга ўз фикрларини айтди. Чэпмен кечқуруи Лестерникига бормоқчи эди, лекин унинг тоби йўқроқ экан.

Климптон чолга қўнғироқ қилиб, уни кўндиргунча яна бир хафта ўтди. Ниҳоят, чол жентльменлар билан учрашувга рози эканлигини айтди.

МАРК ЛЕСТЕР ДАЛИЛЛАРНИ АНИҚЛАЙДИ

Климптон билан Чэпмен суҳбатда фойдаси тегар деган ниятда спорт оламидан анча-мунча бохабар бўлган Рэймондни ҳам бошлаб, уч кишилашиб келишди.

Лестер уларни самимий кутиб олди. Лекин шу заҳотиёқ «Олтин маъбуда»га оид аниқ далиллар менда йўқ, деб огоҳлантириб қўйди.

— Бу ишларнинг ҳаммаси жентльменлар, шу қадар чалкашки, варракнинг узилган ипига ўхшаб чувалашиб кетган. Афсуски аввалги кучғайратим қолмаган. Бўлмаса бу калаванинг учини қандоқ бўлмасин топиб олардим. Бундан ўн, ўн беш йил бурун бўлганда бу ишга қўл урардим-у, лекин ҳозир...

Ўзингиз кўриб турибсиз, китоб жавонининг юқори токчасига зўрға чиқиб тушяпман. — Лестер кўчма нарвончада зўр-базўр туриб, муқовасига қандайдир сўзлар ёзилган қалин папка олди, уни очмай стол устига қўйди.

Чэпмен сарлавҳани ўқиди: «Футболдаги энг йирик ўғирлик ҳақидаги иш». Бироз қуйироқда шу сатрлар битилган эди: «1966 йил 20 мартда бошланган. Тамом бўлиш куни...» Ундан ҳам пастроқда эса «Даъвогар: «олтин маъбуда». Жавобгар: олий ҳазратлари ҳукумати» деб ёзилган эди.

— Бу ёзувларга парво қилманг, — деб кулиб қўйди Лестер. — Ўз кулбамда ўтириб шундай иш олиб боряпман, овунчоқдай бир гап-да!

У бамайлихотир столни айланиб ўтиб, ўтирди ва папкани олдига суриб, сўз бошлади:

— Шуни эътибордан четда қолдирмаслик кераккп, бунақа воқеалар кўп бўлган. 1895 йилда футбол бўйича миллий кубок ўғирланган. Кейин асримизнинг ўрталаригача ўғрилар ҳар ўн, йигирма йил оралатиб Англияда турли хил спорт кубокларини ўғирлаб келган. Кейинроқ спорт мукофотлари ҳар беш йилда ғойиб бўла бошлади. Ҳозир эса бундай ҳол яна ҳам тез-тез содир бўляпти. Эсингизда бўлса керак, ўтган йили Англиянинг тарихий кубоги бедарак йўқолди. У чарм қўлқоп усталари ғолиби учун биринчи марта 1880 йилда Лондонда таъсис этилган эди. Мана, энди бўлса, «Олтин маъбуда» сирли ҳолатда ўғирланди!

Лестер папкани очди, бир фото суратни олиб, столга қўйди.

— Бу, жентльменлар, ҳозир биз «Олтин маъбуда» деб атаётган Жюль Римэ кубогининг камёб фото сурати. Сурат, 1938 йилда, Италия иккинчи марта жаҳон чемпиони бўлганда олинган. Бу суратни Барасси олган. Сиз унинг Италия футбол федерациясининг вице-президенти бўлганлигидан хабарингиз бордир? У жуда ироддали, жасур одам. Мен уни яхши биламан. Уруш йиллари немислар пайига тушганини сезиб, у кубокни Турино яқинида ерга кўмиб ташлаган. Кейин икки йил давомида уни ўзининг эски буюмлари орасида сақлаган. Немислар Берлинда янги жаҳон чемпионати ўтказиш баҳонаси билан кубокни беришни талаб қилганлар. Аслида мақсад бошқа эди. Билишимча, гестапо кубокни Герингнинг кўрсатмаси бўйича ахтарган. У «Олтин маъбуда»ни ўз коллекциясига қўшиб қўймоқчи бўлган экан. Барасси уйини титишганда ҳам, уни қамаб, қийноққа солишганда ҳам ҳеч нарсани айтмаган. Суратни кўрсатиб, ўзида кубокдан фақат шу суратгина эсдалик бўлиб қолганлигини уқтирган. «Олтин маъбуда» ана шундай қийинчиликларни бошидан кечирган... Лестер яна бир суратни кўрсатмоқчи эди, лекин Климптон унинг сўзини бўлди:

— Узр, Марк, кел, қаҳрамонона ўтмишдан кўра ўзимизнинг жирканч замонамизга қайта қолайлик... Эсингдами, кубок ўғирланганлигининг барча икир-чикирларигача сўзлаб берган, кейин эса уни ўзи ҳам йўқотиб қўйган Кросби деган шахс тўғрисида сенга айтган эдим. Унинг гапларига тўла-тўкис ишонса бўладими?

ПОВЕСТЬ-ГИПОТЕЗА

— Бу ишда ҳар кимга ҳам бирданига ишониб қўя қолиш ярамайди. Лекин назаримда Кросбининг гаплари ҳақиқатга яқин. Кубокнинг ўғирланишида полициянинг қўли борлигига шубҳам йўқ: Ўша январь ойидаёқ, бразилияликлар чемпионатнинг чек ташлаш тантанасига «Олтин маъбуда»ни олиб келишганида, уни Англия полицияси яхши қўриқламаётганлигини айтиб, огоҳлантиришган эди. Бразилиянинг ўзида эса, кубок Давлат банкида сақланган. Аҳён-аҳёнда кўргазмаларда намойиш қилишганда эса, туну кун соқчилар қўйишган. Полициячилар кубокнинг тўрт томонида туришган, кўргазмага келганларни кубокка бир ярим метрдан берироқ йўлатишмаган. Бизларда-чи, нима бўлди? Кучли, ўта зийрак соқчилар қўйилганлиги айтилди. Мақтончоқлик билан баёнот берилди. Айни пайтда ўғриларга шароит ҳам яратиб берилди. Мана, буларнинг ҳаммаси қандай кўргуликка олиб келганини ўзингиз кўриб турибсиз, жентльменлер. Вестминстердаги Сентрал-холлни бир эмас олти изқувар қўриқлаган. Бундай қўриқчиларга кичкинагина кубокни эмас, бутун бошли ракета полигонини ишониб топшириш мумкин эди. 19 мартда, шанба куни ўша олти изқуварнинг каттаси: «Футбол бўйича жаҳон кубогини ютиш қанча мушкул бўлмасин, уни ўғирлаш минг марта қийинроқдир» деб мақтанди. Бу, албатта, ҳаммани тинчлантирди. Аммо нақ эртаси куни кубокни ўғирлаб кетишди. Мухбирлар ҳа деб сиқиштираверишгандан кейин Скодланд-ярднинг бош инспектори Уильям Литтл 21 март куни ўғри қулфни бузиб, Сентрал-холлга кирганда, ўз ўрнида нечта қўриқчи турганлигини билмайман, деб тан олишга мажбур бўлди. Эҳтимол, битта ҳам соқчи бўлмагандир. Чунки соат ўн бирда қўриқчилар смена алмашишган.. Қизиқ, а? — Лестер ўтирганларга кўз югуртиб чиқди: — Бу, полиция ишида камдан-кам учрайдиган ҳол. Қўриқчилар сақланаётган буюм олдида эмас, Вестминстернинг ичкарисидаги аллақайси бир бурчакда ўрин алмашинишэр эмиш...

У сўздан тўхтаб, папкасидан бир нарсани титкилаб олди ва давом этди:

— Майли, жентльменлар, булар тасодифан рўй берди, дейлик. Бу ёққа қаранг-а. Бу Лондон қўриқчилар фирмасининг бошлиғи Рейднинг баёноти. 22 мартда Рейд ўз ходимлари билан жиноят содир бўлган жойни аниқ текширишганини, ўғирлик ниҳоятда ўйлаб қилинганлиги аниқ бўлганини айтди. Унинг сўзларига қараганда, ташқари эшик қулфи ҳам кубок сақланган хона эшигининг қулфлари ҳам олдидан винти бўшатиб қўйилган. Агар Литтлга ишонсаг-у, ундан «Якшанба куни қўриқчилар ўз ўрнида тасодифан бўлишмапти, десак лекин, шанба куни ўғрилар қулфларни синдириш учун ҳозирлик кўришганда улар қаерда эди? деб сўрасак у қандай жавоб берарқин?.. Тажрибали Лондон полицияси бир йўла мана шу икки тасодифга йўл қўйишига ишонгим келмайди. Мен — жентльменлар яна анча қўшимча қилишим мумкин, бунинг учун етарли далилларим бор. Лекин ўйлайманки, редакцияда Кросби айтган гаплар рост эканлигига ишониш шундоқ ҳам мумкин, мистер Чэпмен, Яна у «Олтин маъбуда»дан олинган бўлакчани ҳам олиб келган-а, чамаси?

— Ҳа, текширув унинг ростакамлигини тасдиқлади.

— Хўп, яхши, Марк, — деб сўзга аралашди Климптон, — Эдуард Блетчлининг кубокни ўғирлашида полициянинг ҳам қўли борлиги ҳақида етарли далиллар бор. Лекин тўс-тўполонда ўтган бир неча кун ичида кубок иккинчи ўғри — Кросби қўлига тушган. Бу воқеа ҳамма кўзбўямачиликнинг белига тепган. Шундан кейин сенингча, полиция қандай тадбир кўрган?

— Шунда улар бор кучини ишга солган, Икки кун ичида Скотланд-ярд қаттиқ, ниҳоятда ғайрат билан ишлади.

— Натижада, шанба куни кечқурун улар Кросбининг изига тушиб, кубокни ташлаб кочишга мажбур қилишганми?

— Эҳтимол.

— Сенингча, кубок шундан кейин кимнинг қўлига тушган?

— Мана бу энди ғоят чигал масала. Билишимча, полициянинг жума ва шанба кунларига оид гаплари бир-бирига жуда қарама-қарши.— Лестер папкадан қандайдир бир қоғозни олди ва давом этди. — Мана бу қоғоз Блетчли устидан суд кетаётган пайтда ёзилган. Чоршанба куни, 23 мартда футбол бўйича Британия ассоциациясининг раиси Джо Мирсга номаълум бир шахс қўнғироқ қилиб, агар ўн беш минг фунт стерлинг беришадиган бўлса, «Олтин маъбуда»ни қайтиб беришим мумкин, деган. Мирс ўйлаб кўриши ва мабодо рози бўлган тақдирда кечки газетанинг рекламалар бўлимига шартли эълон беришини айтган. Келгуси кун: «Шартга розиман. Джо» деган эълон босилиб чиқди. Эрталаб ўша номаълум киши яна бир қўнғироқ қилади. У пулни ташлаб кубокни олиб кетишни сўрайди. Мирснинг хотини эрининг вақти йўқлиги ва ўрнига ўртоғи боришлигини айтади. Бу «ўртоқ» чоршанба кундан бери Мирснинг уйида навбатчилик қилаётган полиция изқувари Багги эди.

Улар бир хиёбонда учрашдилар. Номаълум киши Мирс томонидан вакил бўлган кишидан «пакет»ни ҳозир олмоқчимисиз, деб сўрайди. «Албатта, — жавоб берган Багги, — пул ҳам тайёр. Сиз пакет деганда кубокни назарда тутяпсизми? Ҳа, мен унинг қаердалигини биламан» деб жавоб беради номаълум шахс.

Улар машинага ўтириб, хиёбон ёқалаб йўлга тушишади Шунда номаълум киши орқаларидан бошқа бир машина ҳам изма-из келаётганини тўсатдан пайқаб қолади-ю, муюлишда ўзини машинадан ташлаб қоча бошлайди. Лекин у кечиккан эди... Қамоққа олинган номаълум киши полициянинг маълумотига қараганда Эдвард Блетчли бўлиб чиқади.

Лестер папкасини титкилаб, тўрт букланган газета варағини олди.

— Мана бу полиция ахборотида бир деталдан бўлак ҳаммаси маъқул, — деди у. — Мен кечки газета сонларини титиб, «Ивнинг стандарт»да ҳақиқатан ҳам Джо Мирснинг шартли эълони босилиб чиққанини топдим. Мана у, кўринг. Эълон 25 мартда, яъни жума куни кечқурун чиққан. Агар полиция ахборотига қарасак, унда Блетчли қўнғироқ қилиб, шанба куни эрталаб учрашувга келган бўлади. Аслида эса, у жума куни кечаси қамоққа олинган.

— Ҳа, — деб хўрсинди Климптон, — полиция ахбороти ғаройиб-ку.

— Бу худди Америкачинг айрим шарҳчилари «У-2»нинг учиши ҳақида шошқалоқлик билан тузган ахборотларига ўхшайди, — жилмайиб қўшиб қўйди Рэймонд. — Наҳотки Джо Мирс ҳам шундай ифлос ишга аралашган бўлса?

(Давоми бор).

(ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонларида).

ТЎЛАГАН ЖАСОРАТИ

Менинг милициям

Куйбишев район милиция бўлимининг ходими старший сержант Тўлаган Мадалиев тунги соат 11 да «Комсомол 40 йиллиги» кўчасида хизмат постида юрган эди. Тўсатдан «ёрдам беринг, ёрдам беринг» деган бўғиқ овозни эшитиб қолди. У овоз чиққан томонга югуриб кетди. Кўчанинг муюлишига бурилган ҳам эдики, олатасирнинг устидан чиқди. Бирдан ураётган кишининг қўлида пичоқ ялтиради, у бақириб сўкинди-да, қаршисида турган кишига пичоқни санчмоқчи бўлди. Шу пайт Тўлаган вақтни қўлдан бой бермай безорининг пичоқли қўлидан эпчиллик билан ушлади. Безори бўш келмай Тўлаган билан олиша кетди. Ниҳоят, бир дақиқа олишувдан сўнг Тўлаган безори қўлини самбо усулида қайириб пичоқни олди. Сўнг, безори ва жабрланган кишини милиция бўлимига бошлаб келди. Уларни сўроқ қилди.

Маълум бўлишича Мякушкинов В. деган киши кўчада кетаётганда Куйбишев район Мересев кўчаси 6-уйда яшовчи безори Корубко Станислав Илларионович кайфи бор ҳолда унинг орқасидан ёпишибди ва уйига элтиб қўйишини талаб қилибди. Мякушкинов вақти йўқлигини айтгач, маст уни дўппослай кетибди. Мякушкинов Тўлаганга беҳад миннатдорчилик билдириб, уйига қайтди.

Тўлаган биргина Мякушкинов раҳматини эмас, балки бир неча кишилар раҳматига сазовор бўлган йигит. У безори, ўғриларни тутди. Тартиббузарларни тартибга чақирди, такасалтангларни ишга жалб этди. Тўлаган ҳозирги пайтда милиция мактабининг биринчи курсида сиртдан аъло баҳоларда ўқимоқда.

Р. ХЎЖАМОВ.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА...

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

РАДИОДА 28 ДЕКАБРДА ПАЙШАНБА

Биринчи

18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.10 А. Даргомижский. «Вакх тантанаси» операсидан парчалар.
18.40 Кичик концерт.
19.20 Татар куйлари.
20.00 «Омма етакчилари» деган эшиттириш (русча).
20.15 Янги Тошкентни қураётганлар учун янги йил музикали совғалари (русча).
20.50 **«Қардош социалистик мамлакатларда»** (ўзбекча).
21.00 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.**
21.45 **Сиёсий билимлар радиоуниверситети. «Капиталистик эксплуатациянинг моҳияти»** деган суҳбат (ўзбекча).
22.15 **Алишер Навоий ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар.**
22.40 «Қувноқ саҳифалар» (русча).
23.20 ДАМ ОЛИШ КОНЦЕРТИ.

Иккинчи

19.00 **«Янги йил, янги режалар»** (ўзбекча).
19.30 Музикали календарь.
20.10 СССР халкларининг куйлари.
20.50 «Эртанги кунимизга боқиб» деган эшиттириш (русча).
21.00 **Тожик халқ куйларидан концерт.**
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

РАДИОДА 29 ДЕКАБРДА ЖУМА

Биринчи

8.25 **Ўзбек кинофильмларидан қўшиқлар.**
9.30 Увертюралар.
9.50 **«Жаҳон бир ҳафта ичида»** (тожикча).
11.15 «Сиҳат-саломатлик» радиожурнали (ўзбекча).
12.15 **Спорт эшиттириши** (ўзбекча).
12.30 **Куйлардан — қўшиқларга.**
12.50 «Катта ирригация йили» деган эшиттириш (русча).
13.30 Классик куй шинавандалари учун. Скрябин ва Шопен асарларидан концерт.
17.00 **Ўзбекистон радиоси халқ чолғу оркестрининг концерти.**
18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.10 Рус композиторлари операларидан ариялар ва саҳналар.
18.40 **Енгил куйлар** (ўзбекча).
19.20 **«Юбилей йили якунлари»** деган музикали эшиттириш (ўзбекча).
20.00 **«Беш йиллик — муддатидан илгари»** циклидан. Фарғона область партия комитетининг секретари А. Гавриловнинг «Янги марралар сари» деган сўзи (русча).
20.10 Эстрада концерти.
20.45 **Сиёсий билимлар радиоуниверситети. «Партия биринчи рус революцияси йилларида»** деган суҳбат (1905—1907 йиллар) (ўзбекча).
21.00 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.**
21.45 **Саломатлигингиз ҳақида икки оғиз сўз** (ўзбекча).
21.50 **Халқаро темаларда эшиттириш** (ўзбекча).
22.15 **Стахан Раҳимов куйлайди.**
22.40 **Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари.** Саид Аҳмад. «УФҚ». Иккинчи китобдан боб (ўзбекча).
23.20 **Дам олиш концерти** (ўзбекча).

Иккинчи

7.15 Тошкент қурувчилари учун концерт.
8.25 Совет қўшиқлари (русча).
19.00 **Оркестр куйлари** (ўзбекча).
19.30 **Ўзбек ҳикоялари антологияси.** И. Раҳим. «Барно» (русча).
20.10 Совет авторларининг қўшиқлари (ўзбекча).
20.45 «Беш йилликнинг учинчи йили бўсағасида» деган эшиттириш (русча).
21.00 **Лайло Шарипова куйлайди** (тожикча).
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

Учинчи

14.00 Л. Книппер. «Тайга қалби» операсининг монтажи.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА КЎРИНГ

ТЕЛЕВИЗОРДА 28 ДЕКАБРДА ПАЙШАНБА

Биринчи

Рус тилида:
18.00 **«Болалар учун мультфильм.**
18.15 Телевизион янгиликлар.
18.30 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. **«Ёшлар клуби».**
Ўзбек тилида:
19.30 **Т. Тўла, Ғ. Тошматов. «ҚАРИ ҚИЗ».** Муқимий номидаги музикали драма ва комедия театрининг спектакли. Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
22.00 **Киносаёҳат альманахи.**
22.20 **«Шоликорлар даласида»** (қозоқ тилида).

Иккинчи

18.00 **Ўқув эшиттиришлари программаси.** Студентлар учун. Немис тилидан 9-машғулот.
Ўзбек тилида:
18.40 **Студентлар учун.** Чизма геометрия.
МОСКВА КЎРСАТАДИ
19.40 Эшиттиришлар программаси.
19.45 Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун эшиттириш.
20.40 Иқтисодчилар якун ясайдилар.
21.10 Ярим аср йилномаси. Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм.
22.10 Интервидение. **«Тарас Бульба»**. Киров номидаги опера ва балет театрининг спектакли. Танаффус вақтларида телевизион янгиликлар ва «Жаҳон бир ҳафта ичида».
01.00 **«Йўқотилган табассум ҳақида репортаж».**
01.30 **«Знание».** Илмий-гушунтирув программаси.
01.50 Эстрада концерти.
02.00 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Ўзбек тилида:
18.00 **«9,95».** Ҳужжатли фильм.
18.10 **«Осойишталик оламида».** Кинофильм.
Рус тилида:
19.30 Спорт эшиттириши.
20.00 СССР ташкил топган кунга 45 йил тўлиши муносабати билан **«Совет давлати раҳбарлигида».** Илмий-оммабоп фильм.
20.25 БАДИИЙ ФИЛЬМ.
21.50 **«Қиш манзараси».** Фильм концерт.

ТЕЛЕВИЗОРДА 29 ДЕКАБРДА ЖУМА

Биринчи

Рус тилида:
10.55 Эшиттиришлар программаси.
11.00 **Ўқувчиларнинг каникул кунларида.** «ИККИ ОКЕАН СИРИ». Бадиий фильмнинг биринчи ва иккинчи сериялари.
Ўзбек тилида:
13.25 **Илмий-оммабоп фильм.**
13.45 «ҚИЗИЛ ЕЛКАНЛАР». Бадиий фильм.
15.10 **«Кузги гастроль».** Ҳужжатли фильм.
17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 **«Экранда — Бухоро пионерлари».**
Рус тилида:
18.50 Телевизион янгиликлар.
19.10 Совет композиторлари асарларидан концерт.
19.45 Эшиттиришлар программаси.
Ўзбек тилида:
19.50 Телевизион янгиликлар.
20.10 **Ота-оналар университети.**
20.50 **«Янги йил дастурхонига янги сабзавотлар».**
21.15 БАДИИЙ ФИЛЬМ.

Иккинчи

18.00 **Ўқув эшиттиришлари программаси.** Студентлар учун. Инглиз тилидан 9-машғулот.
Рус тилида:
18.40 **Студентлар учун.** Чизма геометрия.
МОСКВА КЎРСАТАДИ
19.45 Эшиттиришлар программаси.
19.50 Интервидение. Ўқувчилар учун. «Сеҳрли уч».
20.30 Эендрик Хруме куйлайди.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.15 **«Биз шу кунни кутган эдик».** Телевизион ҳужжатли фильм.
22.00 Телевизион опера премьераси.
23.00 Янгиликлар эстафетаси.
24.00 Интервидение. **«Бугунги куй».**
01.00 Студентларнинг интернационал клуби.
02.00 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

17.00 ОЛМАОТА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Рус тилида:
19.00 «Буратино. Тёпа ва конфетни қандай тайёрловчилар ҳақида».
19.25 **«Ёшлик куйлайди».** Концерт.
20.00 Телефильм.
20.40 **«Оқ қайин».** Фильм-оперетта.
22.10 **«Авлодлар эстафетаси».**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА ТЕЗ КУНДА

ҚИЗБУЛОҚ

(3 парда 9 ҳикояли фожиа)
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **ТУРОБ ТЎЛА** асари,
Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган санъат арбоби **И. АКБАРОВ** музикаси.
Постановкачи режиссёр **А. Раҳимов,**
Дирижёр **Қ. Усмонов,**
Рассом **Т. Шораҳимов,**
Хормейстер **О. Назруллаев,**
Концертмейстерлар **А. Б. Малина ва М. А. Фурман,**
Режиссёр ассистенти **Р. Муҳитдинова.**

КИНО ТЕАТРЛАРДА

28 ДЕКАБРДА

Бир ёш ҳаётдан тўрт саҳифа — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА» (кечқурун).
Қайғули қариндошлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кечқурун).

29 ДЕКАБРДА

Бир ёш ҳаётдан тўрт саҳифа — «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва кеч 6 да).
Қайғули қариндошлар — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).
Уйғониш — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).
Спартак (1 ва 2-серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 ва кеч 8 да).
Капитан Грант болалари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1 да).

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 29/XII да **Майсаранинг иши**, 30/XII да кундуз **Этик кийган мушук**, кечқурун **Жизель**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/XII да **Гавҳари шамчироғ**, 30/XII да **Кимга тўй, кимга аза**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Майдонда москваликлар» — Совет цирки усталари, Совет Иттифоқида якка-ю ягона радио-механик одам — «Робот» иштирокида электрон-иллюзион аттракцион.

...ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет — «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» — Орган Ташкентского Горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — ВЗ-02-49 дан ВЗ-02.58 гача, редактор ўринбосарлари — ВЗ-29.38; ВЗ.29-09; масъул секретарлар — ВЗ-27.22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — ВЗ.29.42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — ВЗ-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — ВЗ-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — ВЗ-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — ВЗ-27-57; ахборот бўлими — ВЗ-65.57; эълонлар бўлими — ВЗ-81-42.

28 ДЕКАБРЬ, 1967 Й. Р. 02431 Ўзбекистон Компартия Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 3093.